

El trencaclosques espanyol, una lectura des de la perifèria.

**(Reflexions després dels resultats de les eleccions
municipals i autonòmiques de 2015)**

Josep Valero González

El trencaclosques espanyol, una lectura des de la perifèria

Edició: l'Ateneu Pere Mascaró
www.AteneuPereMascaro.org
Preu col·laboratiu, 5€

Autor:
Josep Valero González.

Actualment és el coordinador d'activitats de l'Ateneu Pere Mascaró.

És llicenciat en Geografia.

Fou membre electe del primer Consell de Mallorca entre el 1979 i 1983, i del Consell General Interinsular.

Ha combinat la seva militància en diferents moviments socials des de la clandestinitat estudiantil, fins a la més recent a la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes o a la plataforma anti-TTIP.

També ha tingut distints càrrecs de responsabilitat de gestió política, en els diferents Pactes de Progrés.

Militant comunista des de 1973, des de 2010, es membre d'Iniciativa Verds i de MÉS per Mallorca.

Ha escrit múltiples articles en revistes i en diferents mitjans de comunicació.

És col·laborador habitual de El Periscopi i la revista L'Altra Mirada.

Ha participat en treballs sobre la Renda Bàsica a les Illes, en diferents debats i publicacions sobre el fet nacional, i com a divulgador i ponent, sobre temes d'economia política i teoria de l'estat.

Índex

Pròleg	7
L'actual marc polític espanyol	11
Anàlisi per comunitats autònomes, Navarra	15
País Basc	17
Aragó	24
País Valencià	28
Illes Canàries	34
Galícia	42
Catalunya	48
Astúries	54
Cantàbria	57
Illes Balears	59
Un marc comparatiu arran de les eleccions autonòmiques	67
Un complicat trencaclosques estatal	71
Les diferents peces del trencaclosques i les seves hipotètiques interaccions	78
Annexes	84

Pròleg

Estem acostumats a llegir anàlisis d'unes eleccions celebrades a l'Estat espanyol ja siguin generals, autonòmiques o municipals fetes de dalt a baix, com si Espanya tingués un únic mapa electoral i per això tant des dels mitjans de comunicació de tots tipus. com des de les més expertes entitats d'anàlisi electoral centren les seves avaluacions en els grans i petits partits d'àmbit estatal. És normal trobar en aquestes valoracions PP, PSOE, IU i ara *Podemos* i *Ciudadanos* i en tot cas PNB i fins fa poc CIU i “*otros*”.

I així òbviament surt el que ja se pretenia des del principi, que a la realitat electoral compten els partits del bipartidisme ja sigui PP – PSOE i “els emergents” i en tot cas alguna anomalia a Catalunya o País Basc. Per aquests “insignes analistes” tant és Castella-La Manxa com Balears o la Rioja que Canàries per posar solament dos exemples.

Doncs bé, des de l'Ateneu Pere Mascaró hem considerat oportú fer una anàlisi electoral de baix a dalt. Partint del municipis, passant per les Comunitats Autònomes i arribant a la totalitat del territori estatal.

Us presentem aquest estudi de les eleccions del passat 24 de maig de 2015, però aprofundim especialment en les comunitats on es donen uns resultats diferenciats del “model” estatal. Eleccions municipals a tot l'Estat espanyol. Eleccions insulars a Canàries i les Illes Balears i forals al País Basc. Eleccions autonòmiques a totes les Comunitats Autònomes, excepte Galícia, Andalusia i Catalunya, a més del País Basc que l'anàlisi les supleix, en aquest cas, per les forals.

D'aquesta anàlisi es desprenen algunes dades prou importants alhora de prendre el pols a això que diem Estat espanyol. Entre d'altres que a Espanya hi ha, com a mínim, dos mapes electorals clarament diferenciats. A un, que equival al 50% dels cens electoral, existeixen exclusivament els partits d'àmbit estatal, mentre a l'altre, hi ha la presència de partits nacionalistes de dretes, soberanistes i nacionalistes d'esquerres i fins i tot regionalistes. Partits que dins el còmput electoral estatal tenen una presència petita però que en els seus territoris obtenen percentatges de vot molt significatius.

En el primer dels mapes, els ciutadans i ciutadanes pensen que ells són el mirall d'allò que és tota Espanya. A l'altra la reclamació de més autogovern, d'un finançament més just i millor pel seu territori, la defensa dels seus trets culturals, lingüístics, en alguns casos identitaris i fins i tot de la independència, en altres casos, obté percentatges electorals molt importants.

Un trencaclosques difícil de solucionar a l'hora de cercar nous models territorials per l'Estat espanyol. Per una part per què parteix de causes objectives i per una altra per què després d'aplicar polítiques recentralitzadores, de castellanització de la cultura (*Werd dixit*) i de demonització de tot allò que soni a pluralitat de llengües, cultures, països i nacions, resulta molt difícil que els partits espanyols puguin predicar polítiques realment descentralitzadores als territoris d'aquest primer mapa electoral sense perdre moltes plomes, o el que és el mateix, molts de vots.

Com també resulta molt complicat convèncer als ciutadans i ciutadanes dels territoris del segon mapa electoral que se conformin amb algunes mesures més cosmètiques que reals i assumeixin un canvi constitucional *gatopardista*.

Aquesta és una de les causes per la qual es pot parlar d'esgotament del model territorial que va néixer amb la constitució de 1978, però també se'n perceben d'altres.

Fins ara la dialèctica entre centre i perifèria s'ha resolt relativament fàcil. Els partits espanyols que han governat han ignorat els partits petits d'àmbit territorial, excepte aquells partits nacionalistes de dretes que han sigut decisius en la matemàtica electoral, és a dir PNB, CIU i CC en algunes ocasions.

Aquests partits han optat per reclamar determinades reivindicacions pels seus territoris sense qüestionar el model. Allò que Jordi Pujol va batiar amb el nom de política de peix al cove. I per als partits espanyols els ha resultat molt còmode bandejar aquesta situació. Tots recordem com "algú" fins i tot parlava el català "*en privado*".

En definitiva cada un es dedicava a allò que l'interessava i tothom content. Però això també ha canviat. El procés soberanista català ho ha fet esclatar.

Si a més les forces soberanistes d'esquerres abandonen els seus dos greus errors dels últims temps: Uns actuar com si això de l'Estat espanyol no anés amb ells i uns altres situar sempre les aliances estratègiques amb les esquerres espanyoles per davant de les esquerres nacionals i fossin capaços de situar en primer lloc una aliança de totes les forces soberanistes d'esquerres de l'Estat Espanyol en torn al dret a decidir, se convertirien en un nou element de crisi del model territorial vigent.

No puc acabar aquest pròleg sense valorar molt positivament l'esforç d'anàlisi del nostre company Josep Valero que ha fet possible, amb el seu excel·lent treball, que tengués a les vostres mans, que l'Ateneu Pere Mascaró hagi pogut fer, una vegada més, la feina que dóna sentit a la seva existència. Analitzar elements de la realitat i oferir-los a la ciutadania per afavorir el debat i la creació de propostes consensuades de canvi.

Miquel Rosselló.
President de l'Ateneu Pere Mascaró

L'actual marc polític espanyol

Aquest estudi pretén aprofundir sobre una realitat que sol estar oculta en les anàlisis polítiques que es fan sobre la realitat política espanyola.

Normalment s'homogeneïtzen globalment uns resultats estatals, que difuminen les realitats i les peculiaritats territorials del mateix Estat.

Com a molt, cada territori s'analitza individualment i separatament dels altres, es reconeix la seva pròpia i peculiar singularitat, però una vegada extretes les seves corresponents valoracions, al màxim que s'arriba és a establir el grau de diàleg-confrontació, que el territori determinat tindrà amb la realitat suposadament homogènia de l'Estat.

Aquesta percepció ve alimentada des de la transició espanyola, per un disseny de les Corts Generals, i la dinàmica política generada des de les mateixes Corts i avalada pels grans mitjans de comunicació estatals, de què la sobirania de la *nación española* que proclama la Constitució vigent, està veritablement i conformement representada en la composició actual de les Corts.

La primera gran distorsió que es fa sobre aquesta suposada sobirania de la *nación española*, és la distribució homogènia d'un mínim de dos diputats per província. Com a mínim 106 dels 350 diputats actuals no son elegits per criteris de pura proporcionalitat, sinó per criteris de primar la circumscripció territorial provincial. Una realitat política anacrònica i obsoleta que no correspon a l'actual "Estat de les Autonomies". *Un 30,28 % de la composició actual del Congrés de Diputats no respon a un criteri de proporcionalitat estricta de població, sinó de distribució territorial provincial.*

Evidentment això afavoreix a les províncies menys poblades i a les comunitats amb més quantitat de províncies. Amb aquest esquema provincial, és molt més fàcil reproduir la dinàmica bipartidista, ja

que a més de Ceuta i Melilla amb un diputat, Sòria tan sols elegeix 2 diputats; a 8 províncies elegeixen 3 diputats; a 9 províncies elegeixen 4 diputats; i a 7 províncies 5 diputats. És a dir, a la meitat dels districtes electorals on es fan eleccions al Congrés de Diputats, fan falta com a mínim en torn d'un 20% de vots per obtenir representació, i molt més alt quan manco diputats elegeixen, per tenir representació. *A la meitat dels districtes electorals, el sistema proporcional de iure, es converteix en majoritari de facto. I a l'altra meitat la proporcionalitat es corregeix negativament, perjudicant als territoris més habitats.*

Si agrupéssim les actuals circumscripcions provincials per comunitats autònomes, veuríem com unes estan sobrerepresentades al Congrés de Diputats i altres en resulten perjudicades. Aquest greuge comparatiu és molt significatiu quan tant es parla de la legitimitat de les Corts que representen la "sobirania espanyola". Com a mínim es pot dir que és una legitimitat injusta, per no dir que obertament tramposa.

Així Castella-Lleó té una representació del 9,14% dels diputats del Congrés, quan la seva població és tan sols del 5,34% de l'Estat. Castella la Manxa té el 6% de diputats amb tan sols el 4,45% de la població de l'estat. Superen el 0,4% de representació al Congrés respecte al percentatge de la seva població a l'estat, Aragó, Extremadura, Galícia, País Basc i La Rioja. Tenen una molt minsa diferència positiva de representació Astúries, Cantàbria i Navarra.

Per contra les comunitats més perjudicades en la seva representació respecte a la seva població són Madrid amb una diferència de -3,54%, Catalunya amb un -2,69%, País Valencià amb un -1,30% i Andalusia amb un -0,85%. També tenen una minsa diferència de representació respecte a la seva població Múrcia, les Illes Balears i les Illes Canàries.

Si comparem els diputats actuals al Congrés de Diputats de les diferents CC.AA., amb els que haurien de tenir si s'apliqués un estricte criteri de proporcionalitat amb la població resident, veiem que Castella i Lleó, Castella la Manxa, Aragó, Extremadura, País Basc, Galícia i La Rioja tenen una sobrerepresentació de 13, 5, 3, 2,2,2 i 2 diputats respectivament. En total 29 diputats, 18 entre les dues Castelles.

Per contra Madrid, Catalunya, País Valencià, Andalusia i Múrcia, estan infrarepresentades amb 12, 9, 5, 3 i 1 diputats, respectivament. En total també 29 diputats. El 8'23% del conjunt de la Cambra. Amb un sistema

proporcional pur, cadascun dels 350 diputats del Congrés representarien a 133.375 ciutadans. Tenir 29 diputats d'infrarepresentació, suposa que 3,867,882 persones d'aquestes comunitats deixen de tenir una consideració igualitària de representació, i per contra, se'n beneficien de la mateixa les comunitats sobrerepresentades. En el conjunt de les comunitats, això suposa que els vots d'unes per obtenir representació, és més barat que el d'altres. Una situació de privilegi, que no té cap tipus de justificació territorial, ni molt manco democràtica.

El criteri provincial de distribució d'escons afavoreix a les comunitats més rurals i més despoblades i perjudica a les concentracions urbanes de més població. Està clar que la UCD, la força majoritària a les eleccions de 1977 que es convertiren en Constituents, tenia clar on eren les seves principals fonts de vots. Una vegada tancada la discutible configuració actual de l'estat autonòmic, el Congrés de Diputats reproduceix també amb la distribució provincial de diputats, una discriminació territorial que beneficia a unes comunitats autònomes i perjudica a unes altres. És a dir, la Cambra que es suposa que representa el conjunt de la sobirania nacional espanyola, reproduceix en el seu interior, una desigualtat del 8'23% de representació territorial, en favor especialment de Castellà i Lleó, Castella la Manxa i Aragó, i en perjudici especialment de Madrid, Catalunya, País Valencià i Andalusia.

No cal ni comentar l'absurda composició del Senat, concebut des del seu origen com una segona Cambra de bloqueig del Congrés, pensat tan sols per frenar els resultats electorals al Congrés, en el cas de conformar-se majories massa progressistes. Els ornaments dels senadors elegits per les autonomies, no emmascaren la seva principal configuració d'un malentès igualitarisme provincial, sense cap criteri de correcció de població, el que suposa un desgavell absolut de legitimitat democràtica, i a sobre, accentuar molt més, el greuge de representació territorial que ja té el mateix Congrés de Diputats.

És a dir, les Cambres on es suposa que resideix la "sobirania nacional" espanyola, ni tan sols reflecteixen realment la realitat democràtica d'aquesta suposada sobirania. Per tant, pretendre analitzar la realitat política a l'Estat, tan sols a partir de la composició actual de les cambres espanyoles, amb criteris miops de legalismes vigents,

amb la legitimació exclusiva dels drets democràtics arrancats a la Constitució de 1978, però sense considerar els límits no democràtics que s'imposaren aleshores i que ara serien del tot inadmissibles, és una errada d'envergadura.

Comunitat Autònoma	Població 2014	% Espanya	Nº Provin.	Nº Diput.		% Congrés	Diput.pobl. Diferència	
				Actual	Propor.		Diput.pobl.	Diferència
ANDALUCIA	8.402.305	17,99	8	60	17,14	63	3	
ARAGÓ	1.325.385	2,83	3	13	3,71	10	-3	
ASTURIES	1.061.756	2,27	1	8	2,28	8	0	
CANTABRIA	588.656	1,26	1	5	1,42	4	-1	
CASTELLA I LLEÓ	2.494.790	5,34	9	32	9,14	19	-13	
CASTELLA LA MANXA	2.078.611	4,45	5	21	6,00	16	-5	
CANÀRIES	2.014.815	4,31	2	15	4,28	15	0	
CATALUNYA	7.518.903	16,11	4	47	13,42	56	9	
EXTREMADURA	1.099.632	2,35	2	10	2,85	8	-2	
GALÍCIA	2.748.695	5,88	4	23	6,57	21	-2	
ILLES BALEARS	1.103.442	2,36	1	8	2,28	8	0	
MÚRCIA	1.466.818	3,14	1	10	2,85	11	1	
MADRID	6.454.440	13,82	1	36	10,28	48	12	
NAVARRA	640.790	1,37	3	5	1,42	5	0	
PAÍS BASC	2.188.985	4,68	3	18	5,14	16	-2	
PAÍS VALENCIÀ	5.004.844	10,72	3	33	9,42	38	5	
LA RIOJA	319.002	0,68	1	4	1,14	2	-2	
CEUTA	84.963	0,18	1	1	0,28	1	0	
MELILLA	84.509	0,18	1	1	0,28	1	0	
TOTAL	46.681.341	100	54	350	100	350	0	

La Constitució espanyola defineix un estat unitari amb correccions autonòmiques. Les anàlisis polítiques es pretenen fer també sols amb aquestes premisses. El que nosaltres defensam és que la realitat política espanyola és la d'un Estat amb nacions diferents, territoris diversos i situacions polítiques diferenciades a cada territori. La suma de peculiaritats és el que ha de donar la visió del conjunt. No que la visió del conjunt, emmascari i esborri les diferents particularitats.

És la diferència entre comprendre la dinàmica política realment existent, o el voler encabir els nous fenòmens sota els desitjos del pur manteniment de la legalitat vigent. Hi ha moviments de fons en la realitat política espanyola i no tan sols pel fet català. Aquestes darreres eleccions municipals i autonòmiques apunten alguns d'aquests símptomes. La nostra pretensió és aprofundir en l'anàlisi dels mateixos. Per aquest motiu volem analitzar especialment les comunitats a on el considerat mapa polític espanyol, està corregit de manera parcial o substancial, pel fet de l'existència de forces polítiques de caire sobiranista o regionalista.

Anàlisi per comunitats autònomes

Navarra.

Eleccions municipals al conjunt del territori.

Els resultats electorals a Navarra ens mostren la seva peculiar realitat. Des del punt de vista de la globalitat dels resultats municipals que reflecteixen els resultats recollits per el Ministeri d'Interior, i sempre amb la prevenció amb que cal analitzar aquestes dades, ja que els partits poden recolzar altres candidatures municipals amb altres noms, fer coalicions o recolzar agrupacions d'electors, el conjunt de les eleccions de 2015 respecte al 2011 ens mostren:

Una davallada de la dreta autòctona representada per UPN, malgrat encara és la força més votada amb un 24,32% de vots. Perd un 3,37% de percentatge de vots i 41 regidors. Una petita baixada del PSOE amb inferior mesura de la seva mitjana estatal. Perd un 2'72% i 31 regidors. Queda com a tercera força municipal amb el 13,15% de vots.

La pujada prou forta de EH-Bildu del 4,78% i un increment de la seva presència territorial amb més de 113 regidors. Es converteix en la primera força en nombre de regidors i la segona en proporció de vots.

Les baixades de *Geroa Bai* i del PP respecte als seus resultats de 2011.

El PP té una presència quasi testimonial a la comunitat amb tan sols 21 regidors. La pujada de *IU-Batzarre* fins al 4,51% dels vots. Aquesta coalició té una presència important a la zona castellanoparlant de la comunitat. *Els regidors de Bildu i Geroa Bai sumen el 41,10% del total de regidors de Navarra. Si sumam els de UPN serien el 73,55% els regidors que no estan enquadrades en forces d'organització estatal.*

Pamplona.- A la capital navarresa el mapa municipal canvia qualitativament. UPN perd tan sols un regidor i es queda amb 10, el

PSOE es manté amb 3, però el PP perd els dos que tenia i queda fora de la representació municipal. El bloc unionista es queda en minoria. Per contra *EH-Bildu* puja dos regidors i es queda amb 5, perd 2 *Geroa-Bai* i es queda també amb 5, *Podemos* entra amb 3 regidors i I-E es manté amb 1. L'acord d'aquestes quatre forces, ha permès a *EH-Bildu* accedir a la Batlia, amb el profund significat que això suposa.

Comunitat	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
NAVARRA	UPN	88.138	27,69	322	UPN	80.725	24,3	281
	PSOE	50.491	15,87	239	PSOE	43.662	13,2	208
	BILDU-EA	37.017	11,63	184	EH-BILDU	54.461	16,4	297
	NABAI 2011	36.262	11,39	70	GBAI	29.593	8,92	59
	PP	19.503	5,99	46	PP	11.561	3,48	21
				I-E(N)	14.958	4,51	23	
PAMPLONA	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
	UPN	34.426	35,8	11	UPN	31.657	31	10
	NAFARROA.BAI	21.715	22,58	7	GEROA-BAI	16.073	15,7	5
	EL-ALTERNATIBA	10.463	10,88	3	EH-BILDU	16.974	16,6	5
	PSOE	11.269	11,72	3	PSOE	10.260	10	3
	PP	5.466	6,72	2	PAMP. EN COMU	9.701	9,5	3
ENE	5.107	5,31	1	IE	5.823	5,7	1	
Autonòm. 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòm. 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.	
	UPN	111.278	34,5	19	UPN	91.329	27,3	15
	PSOE	51.054	15,8	9	PSOE	44.916	13,4	7
	NAFARROA-BAI	49.768	15,4	8	GEROA-BAI	53.034	15,9	9
	BILDU	42.839	13,3	7	BILDU	47.843	14,3	8
	PP	23.449	7,3	4	PP	13.080	3,91	2
	IU	18.409	5,7	3	IU	12.395	3,71	2
				PODEMOS	45.848	13,7	7	

Les eleccions autonòmiques.

En aquestes eleccions es produeix també un canvi important en la comunitat foral. El pacte UPN-PSOE que fins aleshores havia governat, no es pot reproduir. UPN perd 4 diputats i es queda amb 15, el PSOE en perd 2 i passa de segona a quarta força amb 7 diputats, el PP en perd 2 i es queda amb 2. *Ciudadanos* no obté representació en quedar-se tan sols amb el 2,94% de vots. El bloc unionista torna a quedar en minoria.

Per contra *Geroa-Bai* inverteix la tendència general a la baixada, puja un diputat i passa a ser la segona força amb 9 diputats.. S'explica sens dubte per la tirada de la seva candidata Untxue Barcos. *Bildu* puja un diputat, i passa a ser la tercera força foral amb 8 diputats. També obté

un excel·lent resultat Podemos amb 7 diputats, molt per damunt del seu resultat a la capital. La Coalició de IU-Batzarre baixa un diputat respecte als resultats de 2011, es queda en 2, però al manco permet a IU estar present en la comunitat autònoma, després de la desfeta general de IU a la resta de l'estat Hem de tenir present també, la trajectòria autònoma de IU a la comunitat i que *Batzarre* és una força important, que aporta també un component important de vots propis a la coalició.

En aquesta comunitat la suma dels vots PP-PSOE representen tan sols el 17,34%. És evident que parla de bipartidisme en clau estatal a Navarra és una falàcia. *Les forces parlamentàries contraries a impedir el dret a decidir, sumen un 44,64% (malgrat en aquest cas UPN és una força política autònoma). Les forces favorables a poder exercir el dret a decidir suposen el 47,58%.*

País Basc

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

Aquest resultat recollits del Ministeri d'Interior, poden ser útils per valorar la situació política del conjunt del territori, ja que aquestes eleccions no han coincidit amb les autonòmiques. Aquesta situació del País Basc, es semblant a la de Galícia, Catalunya i Andalusia que tampoc han fet eleccions autonòmiques. Malgrat tot, en el cas que ara ens ocupa, si que hi ha hagut les eleccions forals a cada territori, per tan podem fer una projecció autonòmica més acurada, a partir de l'anàlisi específic de cada territori històric.

País Basc	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PNV	325.968	30,05	872	PNV	360.039	33,13	1.017
	BILDU	276.134	25,45	953	BILDU	254.253	23,39	896
	PSOE	177.248	16,34	234	PSOE	158.162	14,55	203
	PP	146.729	13,53	164	PP	102.440	9,43	79
	ESQUER BATUA	34.591	3,19	13	IRABAZI	37.150	3,42	27
	ARALAR	32.113	2,96	38	GANEMOS	12.627	1,16	6

Des de un punt de vista global de la comunitat, pel que fa als resultats municipals, cal destacar els bons resultats del Partit Nacionalista Basc, PNB, tan en la pujada percentual del 3,12% vots com en els més de 145 de regidors aconseguits. *EHBILDU* es manté com a segona força, malgrat el seu descens del 2,06 de vots i de 57 regidors. Tampoc manté

o recupera els vots i regidors que abans havien anat a *ARALAR*. El PSOE baixa una mica de vots, però no tan com la mitjana espanyola.

També perd 31 regidors. No sabem si el seu suport a la governabilitat del PNB a la comunitat, l'ha pogut ajudar a minvar la baixada general espanyola. El PP baixa vots però també menys que la mitjana estatal.

És molt significativa la baixada de 85 regidors del PP, superior al nombre dels 79 regidors que manté. És a dir el PP en el territori perd prou influència, segurament aguanta més en les ciutats grans, però queda clarament com un partit minoritari en el conjunt de la comunitat, excepte a *Álaba* on encara és la primera força, malgrat hagi perdut la batllia de Vitòria i la presidència de la Diputació Foral. Pel que fa a les altres formacions polítiques, la multiplicitat de plataformes municipals fa aconsellable analitzar els resultats a cada territori. *En el conjunt de la comunitat el percentatge de regidors abertzales representen el 85,86% dels regidors electes.*

Biskaia

Les eleccions municipals al territori.

Al conjunt de Biskaia, el PNB baixa en nombre absolut de vots, malgrat puja una mica en percentatge i en nombre de regidors. *BILDU* baixa un 1'46% de vots i 13 regidors. Segueix com a segona força amb diferència. El PSOE ensopega més que al conjunt del País Basc en vots i regidors. El PP també té una baixada en vots i regidors superior a la resta de la comunitat.

Les eleccions a Bilbao.

A la capital els resultats tenen una interpretació diferent a la resta del territori. El PNB baixa un 4,8% de vots i dos regidors, malgrat amb el suport del PSOE pot mantenir la batllia. *BILDU* perd 1.200 vots, però manté els quatre regidors i passa a ser la segona força amb el 14,03%. La pèrdua de vots del PP i de dos regidors el fan passar a la quarta força política amb el 11,85% i quatre regidors. També el PSOE baixa vots, però es queda amb l'11,95% i mantén els quatre regidors. Sorgeix *Bilbao en Común* com a plataforma amb el suport de *Podemos* i el sector oficial d'*Esquer-Anitza*. Però tan sols obté dos regidors. *Ganemos* que sembla té el suport de l'altra sector d'*Esquerra Berdeak*., també obté dos regidors.

Província BISKAIA

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PNV	218.747	37,37	524	PNV	214.537	37,83	559
<i>BILDU</i>	124.772	21,31	407	<i>EH-BILDU</i>	112.537	19,85	394
PSOE	90.603	15,48	106	PSOE	72.420	12,77	77
PP	74.405	12,71	55	PP	44.891	7,92	26
ARALAR	13.851	2,37	10	IRABAZI-BIL...COMUN	26.968	4,75	9
ESQUER BATUA	20.157	3,44	8	<i>GANEMOS</i>	12.627	2,23	6

BILBAO

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PNV	74.302	44,12	15	PNV	63.637	39,32	13
PP	29.046	17,25	6	PP	19.185	11,85	4
<i>BILDU</i>	23.933	14,21	4	<i>BILDU</i>	22.705	14,03	4
PSOE	22.680	13,47	4	PSOE	19.344	11,95	4
<i>ESQUER BATUA</i>	5.704	3,39	0	<i>BILBAO EN COMUN</i>	13.790	8,52	2
<i>ARALAR</i>	3.220	1,91	0	<i>GANEMOS</i>	10.471	6,47	2

DIPUTACIO FORAL BISKAIA

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PNV	216.455	37,21	22	PNV	212.656	37,63	23
<i>BILDU-EA</i>	122.169	21	12	<i>BILDU</i>	106.576	18,82	11
PSOE	97.008	16,69	9	PSOE	70.361	12,45	7
PP	80.226	13,8	8	PP	46.354	8,2	4
				<i>PODEMOS</i>	82.107	14,53	6

Les eleccions a la Diputació Foral.

Pel que fa a l'elecció a la Diputació Foral, El PNB baixa en vots però puja en percentatge, incrementant amb un diputat la seva representació. El PNB compensa en la resta del territori la baixada de la capital. *BILDU* baixa un 2'18%, una mica més que la baixada de la mitjana municipal i perd un diputat. Es manté com a segona força. En canvi si que és prou significativa la pujada de *Podemos*, que amb un 14,53% es situa com a tercera força. Es nota que la marca estatal, és molt més poderosa que la seva xarxa territorial o la seva marca municipal.

El PP i el PSOE baixen en torn al 5% i el 4% i entre 2 i 4 diputats. Aquestes eleccions si que reflecteixen la nova conjuntura de la política estatal.

Així i tot, les forces abertzales amb un 56,45% de vots i 34 diputats tenen una clara majoria. Si consideram a Podemos com una força que respecta el dret a decidir dels pobles, el 70,98 % dels votants de Biskaia, estarien conformes a què el seu territori pogués exercir aquest dret, front al 20,65% que voten a partits unionistes. Un 8,40% de votants es queden sense representació, ja que les seves opcions no han tret representació parlamentària. En aquest cas la posició política

del PNB, l'existència dels concerts econòmics, el suport del PSOE al PNB, són circumstàncies específiques que expliquen la diferent situació del País Basc respecte a Catalunya, malgrat la majoria política de les forces abertzales.

Guipúscoa.

Les eleccions municipals al territori.

Província de GUIPÚZCOA

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
<i>BILDU-EA</i>	119.537	34,6	441	<i>BILDU</i>	106.957	29,9	398
PNV	72.655	21,03	187	PNV	110.901	31	280
PSOE	61.687	17,85	95	PSOE	68.015	19,00	100
PP	33.330	9,65	27	PP	17.693	4,94	7
<i>ARALAR</i>	15.076	4,36	28	<i>IRABAZI</i>	17.734	4,95	18

SANT SEBASTIÀ

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
<i>EA-ALTERNATIBA</i>	21.110	24,29	8	<i>BILDU</i>	20.467	20,9	6
PSOE	19.666	22,63	7	PSOE	24.007	24,5	7
PP	16.502	18,99	6	PP	9.272	9,47	3
PNV	15.587	17,93	6	PNV	29.029	29,7	9
				<i>GANAR DONOS.</i>	6.947	7,1	2

DIPUTACIO FORAL GUIPUZCOA

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
PNV	80.855	23,52	14	PNV	112.933	31,6	18
<i>BILDU</i>	119.094	34,65	22	<i>BILDU</i>	103.101	28,8	17
PSOE	51.931	17,15	10	PSOE	59.046	16,5	9
PP	34.209	9,95	4	<i>PODEMOS</i>	43.136	12,1	6
<i>ARALAR</i>	17.230	5,01	1	PP	19.384	5,42	1

A Guipúscoa el PNB experimenta la major pujada a Euskadi. Agafa vots a *BILDU*, però també a altres formacions. Augmenta 38.246 vots i 93 regidors. Es situa com a primera força amb el 30,98% de vots. *BILDU* perd 12.580 vots i 43 regidors. Cal dir que si suméssim el 4'36% de vots que obtingué per separat *ARALAR* i els 28 regidors que obtingué, les pèrdues serien superiors. Es col·loca com a segona força però amb una forta representació del 29,87%. Segueix essent el territori basc amb més força de la formació. El PSOE puja un 1'15% de vots i guanya 5 regidors. Donada la dolenta conjuntura estatal en què se movia el PSOE, sembla que és un bon resultat per ells. El PP

perd quasi la meitat dels seus vots i es queda amb set regidors a tot el territori. Amb el 4,94% de vots, el PP resta una força marginal al territori. *IRABAZI*, la coalició d'EU, *Equo* i altres manté una representació superior al PP.

Les eleccions a Sant Sebastià.

El resultat més rellevant és la pèrdua de la Batllia per part de *BILDU*, que passa al PNB amb el suport del PSOE. La baixada de vots d'aquesta força és tan sols de 643 vots, però baixa un 3,38% en percentatge i perd dos regidors. El PNB fa una gran pujada de 13.442 vots, augmenta un 11,72% i obté tres regidors més. El PSOE puja 4.341 vots i el 1,89%, però tan sols manté els set regidors que tenia. El PP té una forta baixada en vots i percentual, perdent tres regidors. Apareix amb dos regidors la candidatura de *Ganar Donostia* que obté el 7,1%.

Les eleccions a la Diputació Foral.

Tal volta la baixada més important de *BILDU*, que perd 15.993 vots, significa menys un 5,83% de vots i perd 5 diputats. Tampoc recupera els 17.230 vots que obtingué *ARALAR* i que ara anava dintre de la coalició de *BILDU*. Malgrat tot, és en diferència, la segona força política. Governava en minoria i per primera vegada a la Diputació Foral i a l'ajuntament de Sant Sebastià. Segurament serà prou interessant conèixer la seva valoració interna del per què han perdut en vots i representants. Està clar que un govern en minoria sempre queda hipotecat i no pot garantir el compliment del programa electoral en la seva totalitat. La fuga té dues vessants, la pujada del PNB amb 32.078 vots, arreglant una part de vots de *BILDU* i part de vot del PP; i per altra la pujada de *PODEMOS* que amb 43.136 vots, un 12,06% i 6 diputats arreplega alguns vots de *BILDU* i de l'antiga *ARALAR*, a més d'una part important d'antics abstencionistes. El PSOE puja en vots però baixa en diputats i percentatge, i no pateix el desgast estatal. El PP pega una bona ensopagada, i es queda amb el 5,42% i un sol diputat.

Les forces abertzales suposen el 60,39% i les que estarien per respectar el dret a decidir del poble basc, serien sumant PODEMOS, el 72,45%. Les forces unionistes representen el 21,92%. i un 6,13% de votants no han obtingut representació electoral en l'actual Diputació Foral.

Àlaba.

Les eleccions municipals al territori

Es curiosa la realitat electoral tan diferenciada dintre dels mateixos territoris d'Euskadi. A Àlaba el PP puja 862 vots, baixa un 0,71% en percentatge i perd 44 regidors. Es manté com a primera força política. El PNB es manté en nombre de vots, perd un 1'08% en percentatge i guanya 17 regidors, però passa de segona a tercera força política.

Província Alaba							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid
PP	38.994	25,34	82	PP	39.856	24,63	46
PNV	34.566	22,46	161	PNV	34.601	21,38	178
BILDU-EA	31.825	20,68	105	BILDU	34.759	21,48	104
PSOE	24.958	16,22	33	PSOE	17.727	10,96	26

VITORIA							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid
PP	32.300	29,19	9	PP	35.722	29,81	9
PNV	21.143	19,11	6	PNV	19.945	16,64	5
PSOE	20.727	18,73	6	PSOE	14.313	11,94	4
EA-ALTERNATIVA	19.677	17,78	6	BILDU	23.423	19,55	6
EB-B	4.916	4,44	0	SUMANDO	10.390	8,67	2
				IRABAZI	6.130	5,12	1

DIPUTACIÓ FORAL D'ÀLABA							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
PNV	36.224	23,72	13	PNV	34.705	21,59	13
PP	39.652	25,96	16	PP	35.327	21,99	12
BILDU-EA	32.004	20,95	11	BILDU	32.716	20,36	11
PSOE	24.912	16,31	9	PSOE	17.991	11,20	5
EB	6.253	4,09	2	PODEMOS	23.403	14,57	8
				SUMANDO	10.390	8,67	2
				IRABAZI	6.130	5,12	1

En canvi BILDU augmenta 2.934 vots, puja un 0,8% i malgrat perdre un regidor, es situa com a segona força política. El PSOE sofreix una forta batxada, perd 7.231 vots, un 5,26% en percentatge però tan sols perd 7 regidors. Repetim que aquests números corresponen a les candidatures presentades sota el mateix nom als diferents municipis, que els partits es poden presentar en coalicions o amb altres plataformes cíviques, i que donen tan sols una imatge aproximativa de la realitat política, així com de la força organitzativa de les diferents formacions.

Les eleccions a Vitòria.

El PP augmenta en vots i percentatge, però manté el mateix nombre de nou regidors. És en diferència la primera força política, encara que no hagi pogut mantenir la batllia. El PNB baixa un regidor i el PSOE dos. BILDU passa a ser la segona força política, augmenta 3.746 vots, un 1,77% però manté els mateixos sis regidors. SUMANDO la candidatura municipal a la qual donava suport PODEMOS obté un 8,67% de vots i dos regidors i IRABAZI la coalició de IU oficial, obté un 5,12% i un regidor. El PP ha perdut la batllia, que ha anat al PNB, amb el suport de BILDU, IRABAZI i SUMANDO (Podemos).

Les eleccions a la Diputació Foral.

El PNB baixa en vots i percentatge però treu tretze diputats, un més que el PP i és la minoria majoritària amb escons. El PP baixa 4.325 vots, un 4% percentual dels seus vots i perd quatre diputats. Es queda amb 12 escons, malgrat té més vots que el PNB. També perd la presidència de la Diputació Foral que passa a mans del PNB. BILDU puja uns 700 vots, malgrat baixa mig punt de percentatge, manté els seus onze diputats i es manté com a la tercera força política. El PSOE perd en torn a 7.000 vots, un 5,10% i perd quatre diputats. Entra amb força PODEMOS amb 8 diputats i un 14,57% de vots, superant clarament al PSOE. Finalment IRABAZI i Ciudadanos entren amb un tres i escaig per cent i un diputat cadascun.

Les forces abertzales sumen el 41,95 %, les que podrien defensar el dret a decidir sumen el 60,22%, i les unionistes un 36,29% .

Un 3,49% de votants no han tingut representació de les seves candidatures.

Aragó.

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

En aquesta comunitat es dona una baixada de les forces aragonesistes. Cal diferenciar els resultats municipals i autonòmics.

ARAGÓ	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	251.170	36,71	1326	PP	186.855	27,92	1.232
	PSOE	213.865	31,26	1719	PSOE	177.214	26,48	1.707
	PAR	77.542	11,33	992	PAR	59.449	8,8	916
	CHA	53.143	7,77	184	CHA	42.119	6,29	163
	IU	39.438	5,76	49	IU	9.954	1,49	49
					CIUDADANOS	52.904	7,91	54

En les eleccions municipals el PP pateix una baixada molt important de vots i de regidors. Perd 74.314 vots, un 8,79% i 94 regidors. El PSOE perd també una quantitat important de vots 55.661, un 7,61% de percentatge, però perd tan sols 12 regidors. El PAR perd 18.093 vots, un 2,53% i 76 regidors. La CHA perd 21.024 vots, un 1,48% i 21 regidors. Aquesta força perd més vots que el PAR, però amb menys percentatge, i significativament, perd manco regidors. Això implica que la *Chunta Aragonesista* segurament ha perdut més influència en zones urbanes, i que el PAR té una baixada més homogènia en el territori. També el PAR té una implantació territorial més potent que la CHA, com reflecteix el seu major nombre de regidors.

En total el percentatge de regidors aragonesistes suposen el 26,38% del total dels regidors d'Aragó. Malgat tot, cal tenir present el caràcter de centre-dreta del PAR, capaç de jugar el paper de força frontissa tant amb el PP com el PSOE, per mantenir la seva quota de poder. IU manté els seus regidors i la seva presència política, però la multiplicitat de formes de presentar-se li fa sortir estadísticament amb pocs vots. Al marge del vot de la candidatura de *Podemos* a Saragossa, que pel que suposa en població respecte al conjunt de la comunitat és molt elevat, un 11,96%, però no és significativa respecte al global de regidors a la comunitat, cal senyalar que *Ciudadanos* obté una representació del 7,91% de vots i 54 regidors.

Les eleccions municipals a la província de Saragossa i a la ciutat.

Sense entrar en massa detall en la valoració global dels resultats, que reproduïxen els resultats municipals analitzats a nivell de la comunitat, tal volta convindria remarcar alguns detalls específics en les eleccions a Saragossa capital, que pel volum de la seva població, surten reflectits a la tendència general a la província.

El PP i el PSOE perden en percentatge de vots, molt més que en el conjunt de la província. El PAR perd més en la província que en la capital. Curiosament el PAR, tot i el seu nombre de vots i regidors, no tenia representació a l'Ajuntament de Saragossa i segueix sense tenir-ne. CHA perd tan sols tres regidors a la província, dos d'ells a la capital. A Saragossa la CHA perd el 2,48% de vots front l'1,79% del conjunt de la província. *Ciudadanos* amb quatre regidors i el 12,29% té molt millors resultats que a nivell provincial. I la candidatura de *Zaragoza en Común*, amb el 24,57% de vots i 9 regidors, es situa com a segona força política per damunt del PSOE, que baixa quatre regidors, i capgira el mapa electoral fins ara existent a la capital.

Zaragoza en Común és una coalició de *PODEMOS*, *IU*, *Equo*, *Piratas Aragón*, *Demos+*, *Puyalón* i *Somos*. Governen la ciutat amb el suport de PSOE i CHA, però aquests no formen part de l'equip de govern.

Saragossa							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	182.820	37,97	528	PP	132.116	27,59	533
PSOE	145.028	30,12	746	PSOE	115.048	24,03	733
PAR	42.169	8,76	422	PAR	29.252	6,11	338
CHA	41.993	8,72	102	CHA	33.202	6,93	99
IU	29.443	6,11	17	CIUDADANOS	45.718	9,55	29
				ZARA EN COMUN	80.040	16,72	9
Saragossa ciutat							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	131.350	41,26	15	PP	87.554	26,88	10
PSOE	83.395	27,14	10	PSOE	60.746	18,65	6
CHA	29.402	9,24	3	CHA	22.076	6,78	2
IU	25.197	7,92	3	CIUDADANOS	40.046	12,29	4
PAR	14.455	4,54	0	ZARA EN COMUN	80.040	24,57	9
UPYD	11.401	3,58	0	PAR	9.184	2,82	0

Les eleccions municipals a la província de Terol i a la ciutat de Terol

Al·l' anàlisi dels resultats municipals de la província, assenyalen algunes tendències diferents al conjunt de la comunitat. Així el PP i el PSOE baixen manco vots i percentatge respecte als resultats autonòmics, el PAR baixa una mica de vots i percentatge, però puja en nombre de regidors, la CHA puja en vots i en nombre de regidors, i el mateix passa amb *Izquierda Unida*.

Terol							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	28.109	34,56	388	PP	22.302	29,61	336
PSOE	24.309	29,89	395	PSOE	21.396	28,41	358
PAR	16.057	19,74	310	PAR	14.778	19,62	352
CHA	3.896	4,79	25	CHA	4.010	5,32	32
IU	5.239	6,44	20	IU-GU	6.865	9,12	33

Terol ciutat							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	7.932	47,9	12	PP	5.355	32,23	8
PSOE	3.460	20,89	5	PSOE	3.290	19,8	5
CHA	1.388	8,38	2	CHA	1.252	7,53	1
IU	1.174	7,09	1	GU-IU	2.491	14,99	3
PAR	1.170	7,06	1	PAR	1.685	10,14	2
				CIUDADANOS	1.581	9,51	2

En canvi a la ciutat de Terol, es manifesta la tendència general, però sense aparèixer una candidatura vinculada directament a *Podemos*. *Ganemos-IU* tenia el suport extern del círculo de *Podemos*, però sense fer campanya explícita. Això explica que passi del regidor que tenia a tres i que el seu percentatge passi del 7,09% al 14,99%. El PP perd quatre regidors, però pot mantenir la batllia. El PSOE manté els seus resultats, el PAR puja un regidor, la CHA baixa un 0,8% de vots i perd un regidor, i entra *Ciudadanos* amb un 9,5% de vots i dos regidors.

Les eleccions municipals a la província d'Osca i a la ciutat d'Osca.

A la província el PSOE es manté com a primera força municipal, manté el seu percentatge de vots, malgrat perdi prop de 4.000 vots i 60 regidors. El PP també baixa, el mateix que PAR i CHA. IU puja i *Ciudadanos* també treu regidors fora de la capital provincial.

A la ciutat d'Osca també es produeixen uns resultats que provoquen una nova situació municipal. El PP i el PSOE baixen molt més que la mitjana provincial, però tan sols perden dos i un regidor respectivament. PAR i CHA perden els seus dos regidors en no arribar al 5% dels vots. *Cambiar*, la coalició de IU, *Equo* i altres, obté el 12,6% i quatre regidors. *Aragón si puede*, partit instrumental municipalista, suposam que amb suport de *Podemos*, obté el 8,7% de vots i dos regidors. *Ciudadanos* amb el 9,1% obté també dos regidors. La Batllia ha passat del PP al PSOE.

Osca							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PSOE	44.528	36,69	578	PSOE	40.770	35,42	616
PP	40.241	33,15	410	PP	32.437	28,18	363
PAR	19.316	15,91	260	PAR	15.419	13,4	226
CHA	7.254	5,98	57	CHA	4.906	4,26	32
IU	4.756	3,92	12	IU-CAMBIAR	8.717	7,57	23
				CIUDADANOS	4.826	4,19	7

Osca ciutat							
Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	9.164	38,06	11	PP	7.586	30,96	9
PSOE	7.583	31,5	9	PSOE	6.101	24,9	8
PAR	1.653	6,87	2	CAMBIAR	3.336	13,62	4
CHA	1.632	6,78	2	CIUDADANOS	2.242	9,15	2
IU	1.558	6,47	1	ARAGON SIPUEDE.	2.145	8,76	2
				PAR	1.044	4,26	0
				CHA	1.022	4,17	0

Les eleccions autonòmiques a Aragó.

En canvi pel que fa a les eleccions autonòmiques, el PP i el PSOE baixen més en vots i percentatges, que els seus resultats globals municipals a la comunitat.

El mateix passa amb el PAR, i encara molt més significativament, a CHA i IU que perden quasi la meitat dels vots obtinguts el 2011 i perden dos i tres diputats respectivament.

Autonòmiques 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
PP	269.729	39,69	30	PP	181.757	27,5	21
PSOE	197.189	29,02	22	PSOE	141.528	21,41	18
PAR	62.193	9,15	7	PAR	45.577	6,90	6
CHA	55.932	8,23	4	CHA	30.334	4,59	2
IU	41.874	6,16	4	IU	27.936	4,23	1
				PODEMOS	135.554	20,51	14
				CIUDADANOS	62.188	9,41	5

Les úniques forces que puguen, són les noves formacions, i especialment *Podemos*, que amb el 20,51% dels vots obté un dels seus millors resultats a l'Estat. És evident que la capitalització de l'excel·lent resultat de la coalició *Zaragoza en Común*, ha beneficiat més a la candidatura autonòmica de *Podemos*.

El pes poblacional de Saragossa dona una imatge política de la comunitat, que a la resta del territori no és ni molt manco la mateixa. Però el fet és que *Podemos* quasi desplaça al PSOE com a segona força política a Aragó i arreplega vots de tot l'espectre polític anterior. També *Ciudadanos* amb 5 diputats i un 9'4% de vots entra al Parlament.

Les forces aragonesistes o de no-obediència estatal obtenen un 11,49% de vots i baixen respecte al percentatge del 17,38% del 2011. Les forces aragonesistes i les que estarien teòricament a favor del dret a decidir dels pobles sumarien el 36,23% de la població. Les forces unionistes sumarien el 58,32 % dels vots. Un 5,45% dels vots no han obtingut representació de les seves opcions al Parlament autonòmic.

País Valencià.

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

Les eleccions municipals al conjunt del País Valencià ens mostren una baixada general de vots i de regidors del PP. En concret perd 391.255 vots un 17,77% en percentatge de vots i 642 regidors. El PSOE perd 82.562 vots, quasi un 4% de vots, però en nombre de regidors, tan sols baixa 55. Compromís més que duplica els seus vots anteriors i en puja 200.620 , un 8,03% d'augment en percentatge i augmenta en 377 regidors. *Ciudadanos* entra amb una certa presència territorial, amb un 8,84% de vots i 223 regidors. Esquerra Unida a l'àmbit municipal puja 26.390 vots, un 1,06% en percentatge i 52 regidors. Serien uns resultats dignes i que demostren que no ha utilitzat les fórmules de canviar el nom o promoure altes plataformes municipals, com si ha fet a altres comunitats. Permet visualitzar la seva extensió territorial, però al contrari, no li ha bastat per tenir representació a les institucions políticament més representatives de la comunitat.

País Valencià	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	1.117.058	46,81	2.958	PP	725.803	29,04	2.216
	PSOE	703.366	28,11	1.887	PSOE	620.804	24,84	1.832
	COMPROMÍS	180.913	7,23	345	COMPROMÍS	381.533	15,26	722
	IU	140.153	5,6	162	CIUDADANOS	223.467	8,94	223
					IU	166.543	6,66	214

En qualsevol cas, els resultats del PP, PSOE i IU, són millors a l'àmbit global municipal, que en les eleccions autonòmiques. Destaca sobre manera la forta pujada de Compromís, que s'acompanya amb una potent extensió territorial. Compromís es l'única força de component orgànic sobiranista a la comunitat, i és la clara triomfadora política, en la mesura que el seu pes quantitatiu i qualitatiu, planteja un nou mapa polític municipal al conjunt de la comunitat. *Compromís treu un 13,86% del nombre total de regidors de la Comunitat. Una xifra encara inferior al percentatge de vots municipals. Sens dubte la capacitat de creixement potencial de la formació és molt important. Si entrem en més detall en la distribució provincial, veurem les diferents particularitats d'aquests vots municipals.*

Les eleccions municipals a la província de València i a la ciutat de València.

El PP perd al conjunt provincial el 18,98% i 399 regidors. És una baixada superior al conjunt de la comunitat i el territori on perd quasi els dos terços de regidors. També el PSOE perd 31 regidors i un 3'7% de vots. En canvi Compromís demostra el major arrelament a aquesta província, ja que puja un 9'81% en percentatge de vot i augmenta en 218 regidors. Uns resultats proporcionalment majors que en el conjunt de la comunitat. *Ciudadanos* treu un resultat semblant a la seva mitjana autonòmica i IU en canvi, baixa una mica en vots i percentatge, però puja en 17 regidors.

Pel que fa als resultats de la capital, destaca l'espectacular ensopegada del PP i la seva candidata Rita Barberà, tot un símbol d'una època i unes maneres de governar. Perd més de la meitat dels seus vots i 10 regidors, la meitat de la seva anterior representació de còmoda majoria absoluta. El PSOE baixa molt més que la mitjana autonòmica amb un 7,7% de davallada percentual i un descens de 3 regidors.

Compromís treu un espectacular resultat, pujant 60.000 vots i triplicant els seus anteriors resultats. Es situa amb 9 regidors com a segona força i obté la batlia per un acord entre les esquerres. Tot un terratrèmol polític respecte a l'anterior situació. *València en Común*, la candidatura que té el suport de *Podemos* obté un 9,8% i 3 regidors. *Ciudadanos* obté un bon resultat amb uns 15,38% i 6 regidors, recollint part de vots de la desfeta popular. IU amb un 4,71% no aconsegueix entrar a l'Ajuntament en no aconseguir el mínim del 5% per poder obtenir representació municipal. Baixa un 2,4% i perd dos regidors.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Província de València							
PP	635.743	46,7	1.451	PP	379.648	27,69	1.052
PSOE	373.376	27,4	979	PSOE	325.918	23,77	948
COMPROMIS	128.528	9,44	250	COMPROMIS	263.863	19,25	468
IU	82.623	6,07	100	IU	78.825	5,75	117
				<i>CIUDADANOS</i>	118.346	8,63	113
València ciutat							
PP	208.727	52,5	20	PP	105.963	25,71	10
PSOE	86.440	21,8	8	PSOE	57.981	14,07	5
COMPROMIS	35.881	9,03	3	COMPROMIS	95.958	23,28	9
IU	28.489	7,17	2	IU	19.424	4,71	0
UPYD	11.243	2,83	0	<i>VALENCIA EN..</i>	40.420	9,81	3
				<i>CIUDADANOS</i>	63.399	15,38	6

Les eleccions municipals a la província de Castelló i a la ciutat

A la província el PP baixa en torn a un 15% de vots, un percentatge inferior a la mitjana de la comunitat, però perdent així mateix 114 regidors. Al mateix li passa al PSOE que perd tan sols un 1,5% de vots i en canvi perd un sol regidor. Compromís puja un 4,33%, si tenim en compte les candidatures sumades de Compromís i Bloc el 2011, i en canvi puja 50 regidors, quasi duplicant la xifra anterior de 37, si comparem amb la suma dels regidors de les dues formacions a l'any 2011. *Ciudadanos* amb un 8,26% es situa en xifres properes a

la mitjana de la comunitat i amb 31 regidors. IU baixa tres dècimes percentuals en vots, però augmenta en 5 regidors.

Pel que fa a la capital, de nou es reproduceix el fet que el PP i PSOE baixen molt més que la seva mitjana provincial. Les fortes estructures partidàries minoren els mals resultats als pobles més petits. Així el PP perd quasi un 20% de vots i 8 regidors, el que suposa que també perd la batlia. El PSOE malgrat baixar un 5,5% de vots i perdre 3 regidors, obté la batlia per ser la força d'esquerres més votada. Compromís puja un 5,1% respecte a l'anterior candidatura formada tan sols pel Bloc, i obté 4 regidors duplicant la seva representació.

Es queda amb el 13,93% i és la quarta força municipal. *Castellón en Común* la candidatura que té el suport de *Podemos*, obté un 13,06% i és la cinquena força política. *Ciudadanos* amb un 15,01 % de vots i 5 regidors es situa com a tercera força política, amb uns resultats molt superiors a la seva mitjana provincial. Finalment IU amb el 3,69% perd el regidor que tenia i es queda fora de la institució.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Província Castelló							
PP	139.161	47,93	643	PP	96.384	32,69	529
PSOE	87.028	29,97	377	PSOE	83.780	28,42	376
COMPROMIS	10.265	3,54	8	COMPROMIS	36.354	12,33	87
IU	12.810	4,44	14	IU	12.224	4,15	19
BLOC	13.224	4,55	29	<i>CIUDADANOS</i>	24.358	8,26	31
Castelló ciutat							
PP	34.680	46,61	15	PP	20.741	25,94	8
PSOE	19.816	26,63	9	PSOE	16.803	21,02	6
BLOC	6.572	8,83	2	COMPROMIS	11.135	13,93	4
IU	4.257	5,72	1	IU	2.952	3,69	0
				<i>CIUDADANOS</i>	12.004	15,01	5
				CASTELLO EN	10.443	13,06	4

Les eleccions a la província d'Alacant i a la ciutat.

En les eleccions municipals a la província tan el PP com el PSOE baixen una mica menys en percentatge que en el conjunt de la comunitat. Així i tot el PP perd en torn al 16% percentual de vots i 229 regidors. El PSOE perd en torn al 3,3% de vots i 23 regidors.

Compromís per pocs vots passa a ser la tercera força, amb un 9,75% de vots, puja en torn al 4,8%, incrementa amb 80 regidors la seva representació i per aquest concepte en nombre de regidors, sí que és clarament la tercera força política. *Ciudadanos* amb el 9,68% és la quarta força política amb 79 regidors i Esquerra Unida incrementa també en torn un 3,8% el seu percentatge de vots i augmenta en 30 el seu nombre de regidors.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid
Província d'Alacant							
PP	396.154	46,65	864	PP	249.771	29,95	635
PSOE	242.962	28,61	531	PSOE	211.106	25,31	508
COMPROMIS	42.120	4,96	87	COMPROMIS	81.316	9,75	167
IU	44.720	5,27	48	IU	75.494	9,05	78
UPYD	15.784	1,86	5	CIUDADANOS	80.763	9,68	79
Alacant ciutat							
PP	75.434	52,14	18	PP	38.490	25,58	8
PSOE	36.255	25,06	8	PSOE	30.526	20,29	6
COMPROMIS	5.317	3,67	0	COMPROMIS	13.582	9,03	3
			2	GANAR ALA	28.156	18,71	6
			1	CIUDADANOS	28.132	18,7	6

En canvi a la ciutat d'Alacant hi ha una situació electoral una mica diferent a la resta de capitals autonòmiques. El PP i el PSOE baixen com a les altres capitals, molt més que la seva mitjana provincial. El PSOE malgrat baixar 5 punts percentuals i perdre 2 regidors obté la batlia. La tercera força és *Ganar Alicante* que tenia el suport de *Podemos* i Esquerra Unida, que obté un 18,71% i 6 regidors. *Ciudadanos* queda per poc com a quarta força amb el 18,70% de vots i també 6 regidors. Compromís queda com a cinquena força amb el 9,03% i 3 regidors. Però la seva pujada és quantitativa i qualitativament molt important. Quasi triplica els seus anteriors vots, d'estar fora de l'Ajuntament entra a la institució i a la vegada és una força decisiva per donar la batlia a les esquerres.

Les eleccions autonòmiques.

A les eleccions autonòmiques s'accentua la pèrdua de vots de les forces bipartidistes majoritàries i és crea una nova realitat política al conjunt de la comunitat.

El PP sofreix una davallada molt superior a la seva mitjana estatal. Perd quasi la meitat dels seus vots, un 22,36% en percentatge i perd 24 diputats. Una de les places fortes del PP, on pareixia que la corrupció mai seria derrotada, i on s'instaurà tot un estil de govern, vinculat a la especulació, el clientelisme, l'anticatalanisme i el seguidisme a l'espanyolisme més barroer, sofreix una espectacular derrota, que també es dona al conjunt dels municipis més importants.

El PSOE també pateix una davallada a les autonòmiques, molt superior als seus resultats estatals i fins i tot a les municipals del País. Perd un 7,2% en percentatge de vots i també perd 10 diputats. La cara contrària és Compromís, que quasi triplica els seus vots de 2011, se situa com a tercera força política, tan sols a 5.000 vots del PSOE, obté un 18,19% de vots i 19 diputats, amb un increment de 13 escons. En percentatge treu encara més bon resultat a les autonòmiques que en el conjunt de les municipals del País Valencià. *Ciudadanos* obté un 12,31 % i 13 diputats; també millora respecte als resultats municipals, cosa lògica per la seva poca estructura orgànica en el moment dels comicis.

Podemos amb el 11,23% i també 13 diputats es queda com a cinquena força política. Esquerra Unida amb el 4,26% de vots no obté escons, ja que la llei electoral obliga a tenir un 5% de representació mínima a tot el País Valencià, per poder tenir dret a l'escó. La comunitat té un govern de coalició PSOE-Compromís, amb el suport extern de *Podemos*.

Les forces polítiques parlamentàries que teòricament defensarien el dret a decidir de la comunitat pugen al 29,42% de la comunitat. Les forces unionistes el 58,86%. Un 11,72% de votants no han obtingut representació a les Corts. Si sumam els 4,26% de vots de IU a Compromís i Podemos, un 33,68% de votants, es a dir un terç de la comunitat, podria recolzar els drets dels pobles a decidir.

	Autonòmiques 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
País Valencià	PP	1.221.112	48,61	55	PP	653.186	26,3	31
	PSOE	687.141	27,58	33	PSOE	505.186	20,3	23
	COMPROMIS	176.213	7,07	6	COMPROMIS	452.654	18,2	19
	IU	155.832	6,25	5	IU	106.047	4,26	0
	UPYD	60.859	2,44	0	PODEMOS	279.596	11,2	13
					CIUDADANOS	306.396	12,3	13

Illes Canàries.

A les Illes Canàries, com a les Balears, es produeixen de manera simultània tres eleccions: les municipals, la dels cabildos insulars i la pròpiament autonòmica. Com les dades municipals el Ministeri de l'Interior els agrupa per províncies, i en el cas de les Canàries n' existeixen dues a l'hora d'analitzar els resultats, cal tenir en compte aquestes variants.

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

Tenint en compte els resultats globals, ens trobam que el PP baixa com a la resta de l'Estat, però en menor proporció, en torn al 7,11% . El PSOE tan sols baixa un punt. *Coalición Canaria* baixa prop de 6 punts, *Nueva Canaria* puja tres punts i puja unes dècimes IU.

Illes Canàries	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	252.240	27,40	344	PP	187.359	20,3	277
	PSOE	201.809	21,92	387	PSOE	193.503	21	375
	COALICION CANA.	202.650	22,01	391	COALICION CANARIA	150.946	16,4	300
	IU	22.695	2,47	8	IU	25.334	2,74	14
	NUEVA CANARIA	51.230	5,56	53	NUEVA CANARIA	74.745	8,09	90
					CIUDADANOS	36.626	3,97	16

Per nombre de regidors el PP en perd 67, el PSOE en perd 12, *Coalición Canaria* 91, IU puja 6 regidors, *Nueva Canaria* puja 43, *Ciudadanos* 16. La gran quantitat d'altres candidatures municipals recullen moltes d'aquestes pèrdues de regidors. Les dues organitzacions d'àmbit canari tenen resultats diferents. Baixa bastant CC i puja NC.

El total de regidors sobiranistes elegits sumen 390, que són el 36,38% del total de regidors. Aquest percentatge, recordam que és en referència a les principals forces que presenten candidatura i surten a les estadístiques del Ministeri d'Interior. Moltes candidatures locals o insulars, segurament incrementarien aquesta proporció.

Les eleccions municipals a la província de Las Palmas i a les tres capitals insulars.

Les xifres globals provincials, no tenen massa interès, ja que és més representatiu l'anàlisi del resultat a cada illa, que reflecteixen les eleccions als cabildos. També la importància de població de Gran

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Província Las Palmas							
PP	147.665	32,02	176	PP	99.338	20,93	123
PSOE	84.811	18,39	110	PSOE	83.344	17,56	111
COALICION CANA.	53.793	11,67	118	COALICION CANA.	42.622	8,98	88
NUEVA CANARIA	49.762	10,79	48	NUEVA CANARIA	59.893	12,62	71
				UXGC	20.494	4,32	12
Las Palmas ciutat							
PP	68.641	43,12	16	PP	48.335	28,74	10
PSOE	36.615	23,05	9	PSOE	33.211	19,75	7
COALICION CANA.	7.708	4,85	0	COALICION CANA.	5.365	3,19	0
IU	2.963	1,87	0	IU	5.867	3,49	0
NUEVA CANARIA	9.729	6,12	2	NUEVA CANARIA	12.594	7,49	2
CGCA	11.096	6,98	2	LPGC PUEDE	27.127	16,13	6
				CIUDADANOS	12.955	7,7	2
				UX GC	9.360	5,57	2
Arrecife Lanzarote							
PP	4.394	25,62	8	PP	2.687	15,26	5
COALICION CANA.	3.833	22,35	7	COALICION CANA.	3.046	17,3	5
PSOE	3.042	17,34	5	PSOE	3.450	19,59	6
PIL	1.481	8,64	2	PIL	1.575	8,94	2
ACE-25M	1.079	6,29	2	SOMOS LAN	1.769	10,05	3
NUEVA CANARIA	1.055	6,15	1	NUEVA CANARIA	859	4,88	0
				GL	1.559	8,85	2
				CIUDADANOS	1.055	5,99	2
Puerto Rosario Fuentev							
PP	2.676	20,38	5	PP	2.137	15,41	4
PSOE	1.435	10,93	2	PSOE	2.632	18,98	4
COALICION CANA.	6.372	48,54	11	COALICION CANA.	3.853	27,79	7
PPMAJO.	1.066	8,2	2	PPMAJO	721	5,2	1
AMF	718	5,47	1	AMF	1.168	8,42	2
NUEVA CANARIA	464	3,53	0	NUEVA CANARIA	1.223	8,82	2
				IU	850	6,13	1

Canària difumina els resultats de les altres illes. Tal volta ressenyar que les forces d'organització canària tenen influències diferents segons la províncies i segons les illes majors de cadascuna d'elles. En aquesta cas *Nueva Canària* supera en vots i percentatge a *Coalición Canària*, malgrat aquesta encara té un nombre una mica major de regidors.

A la ciutat de Las Palmas el PP i el PSOE sofreixen una forta baixada. El PP perd la majoria absoluta i 6 regidors. El PSOE perd 2 regidors.

Nueva Canària manté els seus dos regidors i puja un 1,3% i també es manté la llista *Unión por Gran Canària* amb dos regidors, malgrat perdi un punt i mig percentual de vot. *Ciudadanos* entra amb dos regidors i un 7,7% de vots, mentre la principal força emergent és la llista *Las Palmas de Gran Ganaria Puede*, amb el suport de *Podemos*, *Equo* i sectors de IU, que obté el 16,13% de vots i 6 regidors. *Coalición Canaria* i *Izquierda Unida*, segueixen sense entrar a la capital de Gran Canària. La Batlia passa a mans del PSOE, amb el suport de *LPGC Puede* i *Nueva Canària*.

A la capital de Lanzarote, *Arrecife*, els resultats mostren una dispersió important de vots. Baixen tres i dos regidors PP i CC, puja un regidor el PSOE, *SOMOS Lanzarote* una candidatura impulsada per *Podemos*, obté el 10% de vots i tres regidors, *Nueva Canaria* per poc no arriba al mínim del 5% per obtenir representació i perd el seu regidor, *Ciudadanos* amb el 6% té dos regidors i dues candidatures locals, PIL i GL, tenen cada una dos regidors. El PSOE té la batlia amb minoria amb el suport de CC. Els altres grup se votaren cadascun a ells mateixos.

A la capital de Fuerteventura, *Puerto Rosario*, es produeix una forta baixada de CC, que perd un 20% dels vots i 4 regidors. El PSOE puja un 8% de vots i dos regidors, el PP baixa cinc punts i un regidor, i el partit *Progressista Majorero*, perd també un regidor dels dos que tenia. *Asamblea Municipal de Fuerteventura* puja tres punts i obté dos regidors, *Nueva Canaria* entra al consistori amb un 8,82% i dos regidors, i finalment IU també entra amb un 6,13% i un regidor. El batle és de CC amb el suport del PSOE, NC i AMF. Els altres partits s'abstingueren.

Les eleccions municipals per la província de Santa Cruz de Tenerife i a les quatre capitals insulars.

Com hem senyalat en el comentari dels anteriors resultats municipals globals pel conjunt de la província de Las Palmas, no té massa sentit aprofundir en els resultats dels mateixos tampoc a la província de Santa Cruz de Tenerife i val més aprofundir en la realitat de cada illa amb els resultats dels cabildos. Tan sols es podria assenyalar que *Coalición Canària* deixa de ser la primera força política en número de vots malgrat segueix tenint una forta implantació. Passa del 32,39% al 24,14, perd 61 regidors i es queda en 212.

El PSOE baixa menys d'un punt, perd 13 regidors i passa a ser la primera força en vots i regidors amb 264. El PP segueix com a tercera força perd un 3% de vots i 14 regidors. *Nueva Canaria* augmenta la seva presència territorial però encara queda molt lluny de la presència que té a l'altra província. *Ciudadanos* no té massa extensió territorial i IU baixa en vots, però puja 2 regidors.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Provincia Tenerife							
PP	104.575	22,76	168	PP	88.021	19,6	154
PSOE	116.998	25,46	277	PSOE	110.159	24,5	264
COALICION CANA.	148.857	32,39	273	COALICION CANA.	108.374	24,1	212
NUEVA CANARIA	1.468	0,32	5	NUEVA CANARIA	14.852	3,31	19
IU	18.447	4,01	8	IU	12.342	2,75	10
				CIUDADANOS	18.236	4,06	9
Santa Cruz ciutat							
PP	25.406	28,36	9	PP	15.366	17,4	6
PSOE	13.965	15,59	5	PSOE	11.680	13,3	4
COALICION CANA.	24.523	27,37	9	COALICION CANA.	21.378	24,3	9
ASSPPT	6.717	7,50	2				
POR TENERIFE	5.193	5,80	1				
CSC	4.810	5,37	1	SI SE PUEDE	10.635	12,1	4
				CIUDADANOS	8.358	9,49	3
				IU	4.944	5,1	1
Santa Cruz. La Palma							
PP	2.863	33,8	6	PP	1.821	23,3	5
PSOE	2.317	27,35	5	PSOE	2.443	31,3	6
COALICION CANA.	2.745	32,4	6	COALICION CANA.	1.372	17,6	3
				CIUDADANOS	634	8,12	1
				IU	616	7,89	1
				NUEVA CANARIA	596	7,63	1
San Sebast .Gomera							
PP	1.491	30,56	4	PP	328	6,54	1
PSOE	1.884	38,61	6	PSOE	730	14,6	2
COALICION CANA.	700	14,35	2	COALICION CANA.	261	5,2	0
NUEVA CANARIA	623	12,77	1	NUEVA CANARIA	1.118	22,3	3
				ASG	2.063	41,1	6
				SI SE PUEDE	478	9,53	1
Valverde. Hierro							
PP	1.045	35,79	5	PP	539	18,9	3
PSOE	794	27,19	4	PSOE	629	22,1	3
AHI-CC	978	33,49	4	AHI-CC	1.202	42,2	5

A la ciutat de *Santa Cruz de Tenerife*, capital de l'illa de Tenerife, Coalición Canària perd tres punts percentuals, però manté els 9 regidors, que la situen com a força majoritària. El PP baixa un 11% i perd 3 regidors, i es queda en 6 regidors. El PSOE perd 2'3% de vots, perd 1 regidor i es queda en 4.

Si se Puede, la candidatura amb el suport de *Podemos* obté un 12,07% i 4 regidors, *Ciudadanos* obté un 9,49% i 3 regidors i IU entra amb un 5'01% i 1 regidor. Desapareixen les anteriors candidatures locals que abans tenien representació. Governa un Batle de CC amb el suport del PP. Abans ho feia amb el PSOE, però no el garantia la majoria absoluta.

A la capital de l'illa de la Palma, *Santa Cruz de la Palma*, Coalición Canaria sofreix una important pèrdua de vots en torn al 15% percentual. Perd 3 dels 6 regidors que tenia. El PSOE puja quatre punts i passa de 5 a 6 regidors. El PP també baixa un 10% de vots i perd 1 regidor. Entren per primera vegada i amb un regidor, *Nueva Canaria*, *Ciudadanos* i *Izquierda Unida*. El PSOE obté la batlia amb el suport de Coalición Canària.

A la ciutat de *San Sebastián de la Gomera*, capital de l'illa de La Gomera, es produeix un resultat totalment peculiar i un trasbalsament total de l'anterior mapa polític. La candidatura *Agrupación Socialista Gomera* obté el 41,13% de vots i 6 regidors. La segona força és *Nueva Canaria* amb el 22,29% i 3 regidors. *Si se Puede*, candidatura avalada per *Podemos* obté el 9,53% de vots i 1 regidor. El PP perd el 25% percentual de vots i perd 3 regidors. Es queda tan sols amb un. El PSOE perd un 24% percentual de vots i passa de 6 a 2 regidors. Coalición Canaria perd un 9% de vots, i perd els seus 2 regidors. La batlia és de ASG amb el suport de *Nueva Canaria*.

A la ciutat de *Valverde*, capital de l'illa de Hierro, es produeix i es manté una situació de tripartidisme, però amb un canvi de força majoritària. Coalición Canària puja en vots i passa de 4 a 5 regidors. El PP perd dos regidors i el PSOE 1 regidor. La Batlia la té AHI-CC amb l'abstenció del PP.

Les eleccions als cabildos insulars.

Les eleccions directes als Cabildos i als Consells insulars, a diferència de les indirectes a les Diputacions provincials, permeten conèixer la realitat política de cada illa, que solen tenir prou especificitat i entitat pròpia, i que són fonamentals també per poder entendre encertadament el conjunt de les comunitats plurinsulars.

Al cabildo de *Tenerife* es reflecteix la baixada de la força majoritària Coalición Canaria en més del 10% en percentatge de vot i la pèrdua de 5 escons. Així i tot és la força majoritària amb el 28,62% de vots i 10 escons. El PSOE puja menys de l'1%, manté els 7 escons i passa a ser la segona força política. El PP baixa un 5% de vots, perd dos escons, es queda en 7 i passa a ser la tercera força. *Podemos* amb el 13,88% entra amb 4 escons i *Ciudadanos* amb 5,52% de vots té un escó. Governa Coalición Canaria amb un pacte amb el PSOE.

Al cabildo de *Gran Canaria* es produeix un tomb polític prou important. *Nueva Canaria* passa a ser la primera força política amb un 26,49% i 9 escons. El PP perd un 20% en percentatge de vot, es queda tan sols amb el 17,53% de vot, passa de 14 a 6 escons, malgrat sigui encara la segona força. El PSOE també perd un 6% de percentatge de vot, i perd dos escons. Entra *Podemos* amb un 13,39% de vot i 4 escons, *Unidos per Gran Canaria* també té el 11,31% i 4 escons, i Coalición Canària perd 2 escons i es queda amb el 5,57% i un sols escó. *Ciudadanos* no aconsegueix representació. Governa *Nueva Canaria*, amb el suport de PSOE i *Podemos*. És de fer notar la diferència tan abismal de força i influència de les dues formacions canàries a cadascuna de les illes més grans de l'arxipèlag. Cadascuna és majoritària a una illa i irrelevant o molt minoritària a l'altra.

Al cabildo de *Fuerteventura* Coalición Canaria baixa en vots però manté els seus 9 escons. El PSOE puja un 3% en vots i augmenta un escó, n'obté 5 i és la segona força política. El PP en baixa dos i es queda amb el 11'85% dels vots i 3 escons. Els mateixos 3 que obté *Podemos* però amb el 10,63% de vots. El partit *Progresista Majorero* obté 2 escons i entra *Nueva Canaria* amb el 5,8% de vots i 1 escó. Governa Coalición Canaria amb un acord amb el PSOE.

Cabildos	Cabildos 2011	Nº Vots	%	Nº Consej.	Cabildos 2015	Nº Vots	%	Nº Consej.
Tenerife	PP	96.939	24,86	9	PP	73.756	19,43	7
	PSOE	76.920	19,73	7	PSOE	78.036	20,56	7
	COALICION CANA.	149.482	38,34	15	COALICION CANA.	108.621	28,62	10
					PODEMOS	52.676	13,88	4
				CIUDADANOS	20.951	5,52	1	
Gran Canaria	PP	146.498	38,78	14	PP	64.445	17,53	6
	PSOE	78.348	20,74	7	PSOE	56.777	14,54	5
	COALICION CANA.	34.912	9,24	3	COALICION CANA.	21.742	5,57	1
	NUEVA CANARIA	57.925	15,33	5	NUEVA CANARIA	103.423	26,49	9
	VERDES	10.290	2,72	0	PODEMOS	52.274	13,39	4
				UXGC	44.167	11,31	4	
Fuerteventura	PP	6.134	18,09	5	PP	4.119	11,85	3
	PSOE	5.046	14,88	4	PSOE	6.119	17,60	5
	COALICION CANA.	12.209	36	9	COALICION CANA.	10.667	30,68	9
	PPMAJO.	4.687	13,82	3	PPMAJO	2.872	8,26	2
	AMAJ	2.494	7,35	2				
	NUEVA CANARIA	1.216	3,59	0	PODEMOS	3.694	10,63	3
				NUEVA CANARIA	2.016	5,8	1	
La Gomera	PP	3.282	26,53	5	PP	1.101	9,25	1
	PSOE	6.450	52,13	10	PSOE	1.816	15,26	3
	COALICION CANA.	1.564	12,64	2	COALICION CANA.	744	6,26	1
	NUEVA CANARIA	514	4,15	0	ASG	5.972	50,19	10
				SE PUEDE	1.093	9,19	1	
				NUEVA CANARIA	1.071	9	1	
La Palma	PP	12.645	28,23	6	PP	9.563	23,01	5
	PSOE	10.967	24,48	6	PSOE	13.040	31,38	8
	COALICION CANA.	17.761	39,65	9	COALICION CANA.	12.201	29,36	7
	NUEVA CANARIA	984	2,2	0	PODEMOS	2.103	5,06	1
Lanzarote	PP	9.592	22,34	6	PP	5.456	12,01	3
	PSOE	6.726	15,67	4	PSOE	8.716	19,18	5
	COALICION CANA.	13.418	31,26	9	COALICION CANA.	11.046	24,31	7
	PIL	5.459	12,72	3	PIL	3.052	6,72	1
	AC-25M	2.206	5,14	1				
	NUEVA CANARIA	1.791	4,17	0	PODEMOS	5.623	12,37	3
					SOMOS LAN	3.125	6,88	2
				NUEVA CANARIA	2.971	6,54	1	
				CIUDADANOS	2.406	5,29	1	
Hierro	PP	1.194	19,63	2	PP	820	13,65	2
	PSOE	2.187	35,96	5	PSOE	1.498	24,93	3
	AHI-CC	2.398	39,43	6	AHI-CC	2.708	45,07	6
					PODEMOS	405	6,74	1
				NUEVA CANARIA	399	6,64	1	

Al cabildo de *La Gomera* la *Agrupación Socialista Gomera* obté el 50'19% de vots i 10 escons. Una majoria absoluta abrumadora. El PSOE és la segona força amb el 15,26 de vots i 3 escons. En torn al 9% de vots i amb un escó cada força, PP, *Se Puede* (*Podemos*) i *Nueva Canaria* entren també a la institució. Finalment amb un 6,26% CC també obté un escó. La nova candidatura destrossa especialment al PSOE que abans era totalment hegemònic a l'illa.

Al cabildo de *La Palma* El PSOE substitueix a CC coma força majoritària. Puja un 7% en percentatge de vot i passa de 6 a 8 escons. *Coalición Canaria* baixa un 10% de vots i 2 escons, queda com a segona força política amb el 29'36% de vots. El PP perd el 5% en vot, un escó i es queda amb 5 escons. *Podemos* amb el 5,06% de vots obté un representant. Governa el PSOE amb un acord amb CC.

Al cabildo de *Lanzarote* *Coalición Canaria* baixa el 7% de vots, dos escons, però es manté com a força majoritària amb el 24,3% i 7 escons. La segona força és el PSOE que puja un 4% en vot, un escó i obté 5 escons. El PP baixa un 10% de vots, 3 escons i és queda com a quarta força política amb el 12,01% i tres escons. El supera en vots *Podemos*, amb el 12,37% i també amb 3 escons. *Somos Lanzarote* obté dos escons i entren també a la institució *Nueva Canaria* i *Ciudadanos* amb un escó. Governa CC amb un acord amb el PSOE i es pretén que s'incorpori el PIL.

Finalment al cabildo de *El Hierro* *La Asamblea Herreña Independiente (AHI)*, que té el suport legal de *Coalición Canaria*, incrementa la seva majoria amb un 6% de vots, malgrat sols manté els mateixos sis escons. El PSOE baixa un 9% de vots, perd dos escons i es queda amb 3, encara que segueix essent la segona força. El PP baixa un 6% en percentatge però manté 2 escons. Finalment entren per sobre del 6,5%, *Podemos* i *Nueva Canaria* amb un escó cadascun, entren per primera vegada a la institució.

A cinc de les set illes, a més de les dues candidatures d'àmbit interinsular canari, hi ha candidatures insulars específiques que aconsegueixen representació als Cabildos. Algunes majoritàries, com en el cas de La Gomera i El Hierro, si bé aquesta darrera té el suport legal de *Coalición Canària*.

Les eleccions autonòmiques.

A les eleccions autonòmiques es produeix la davallada de *Coalición Canaria*, que perd en torn al 6,5% dels vots, tres escons, per quedar-se amb un 18,19% i en número de vots convertir-se amb la tercera força, malgrat ser la força que compta amb més diputats, un total de 18. El 2011 era el PP la força més votada, però amb els mateixos escons que CC, és a dir 21 escons cadascuna. Ara el PP perd en torn al 13% de vots, 9 diputats i passa a ser la segona força en vots i tercera en nombre de diputats.

Autonòmiques	Autonòmiques 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
Gran Canaria	PP	289.381	31,94	21	PP	169.065	18,6	12
	PSOE	190.028	20,98	15	PSOE	180.669	19,9	15
	COALICION CANA.	225.948	24,94	21	COALICION CANA.	165.446	18,2	18
	NUEVA CANARIA	82.148	9,07	3	NUEVA CANARIA	93.152	10,2	5
					PODEMOS	132.159	14,5	7
					ASGO	5.089	0,56	3

El PSOE baixa quasi un 1% en vots, es manté amb els 15 diputats que ja tenia, però queda com la força més votada i la segona en nombre d'escons. *Podemos* amb un 14,53% s'apropa al tripartidisme hegemònic i aconsegueix 7 escons. També *Nueva Canaria* augmenta la seva representació i obté un 10'24% de vots i 5 diputats. La candidatura *Agrupación Socialista de la Gomera*, obté tres diputats, per la seva hegemonia electoral a l'illa, malgrat el seu escàs nombre de vots al conjunt de la Comunitat.

Aquestes xifres s'expliquen per la realitat dels districtes insulars que determinen un nombre mínim de diputats electes de cada illa, un mínim molt elevat de vots obtinguts a la circumscripció insular si és una sola candidatura insular aquella que vol accedir al Parlament autonòmic, i després aplicar a cada circumscripció insular, el criteri de distribució proporcional segons la quantitat de població.

Les forces polítiques d'organització estrictament canària suposen el 28,99 dels vots i el 43,33% dels escons. Les forces teòricament favorables al dret a decidir sumarien el 43,52% dels vots i el 55,72% dels escons.

Galícia.

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

A Galícia les eleccions autonòmiques tenen un calendari separat de les municipals. La gran quantitat de petits ajuntaments de la comunitat, la multiplicitat de candidatures locals, el nou fenomen de les Marees a algunes de les principals ciutats, fan que la suma estadística de les municipals a nivell de comunitat, serveixi com a xifra de referència a títol comparatiu amb altres comunitats, però no reflecteixi les realitats polítiques més globals que sí s'enregistren en unes eleccions autonòmiques, o com en el cas del País Basc a les eleccions a les

Diputacions Forals, o en el cas de les Illes Balears o Canàries, a les eleccions autonòmiques i a les dels Consells insulars i Cabildos.

Galícia	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	709.816	44,84	1.996	PP	526.325	35,75	1.753
	PSOE	411.458	25,99	981	PSOE	388.126	26,36	1.039
	BNG	261.513	16,52	590	BNG	189.465	12,87	468
	EU	30.188	1,91	14	MAREAS	77.997	5,19	28

De la suma global de la comunitat es desprèn que el PP baixa un 9% de vots i perd 243 regidors. El PSOE perd vots però puja un 0'4% en percentatge de vot i augmenta també en 58 el nombre de regidors electes. El BNG baixa un 3'5% en percentatge de vot, suposa el 12,87% dels vots i perd 122 regidors. Sumant el conjunt de les marees de les principals ciutats aquestes suposen el 5,19% del vot del conjunt de la comunitat i 28 regidors.

El BNG obté el 14,23% dels regidors de la comunitat. Si sumam els vots del BNG i Marees, els vots favorables al dret a decidir de la comunitat serien el 18,06% dels vots emesos. En les eleccions autonòmiques de 2012, sumant els vots de ANOVA i BNG, suposarien el 24% dels vots.

Segurament aquestes eleccions municipals detecten moviments de fons en la realitat electoral gallega, però el component personal de la figura dels candidats, és molt fort per preveure uns comportaments prou generalitzats, en el cas d'unes eleccions autonòmiques o generals.

La recomposició de l'esquerra nacional i l'esquerra alternativa, és un dels factors més oberts i que poden projectar escenaris qualitativament nous en el futur, o bé accentuar un quadre de fraccionament, que acabi afavorint al model bipartidista -o quatipartidista estatal.

Les eleccions a la província de A Coruña i a les ciutats de Coruña i Santiago.

Al conjunt de la província, baixen les tres principals forces en vots. El PP baixa un 7'4%, el PSOE un 3'1% i el BNG un 3'9%. El PP perd 75 regidors, el PSOE queda amb el mateix nombre i el BNG en perd

40. El fenomen de les Marees marca un valoració qualitativa de canvi a les grans ciutats, però la implantació territorial dels partits històrics, els hi permet mantenir una forta presència territorial.

A la capital de la província *A Coruña*, cal destacar el 30,89% de vots de la candidatura de *Marea Atlàntica*, que treu 10 regidors. Empata amb vots i escons amb el PP, malgrat és la llista més votada per quatre vots.

El PP baixa un 13% de vots i perd 4 regidors i la majoria absoluta, el PSOE baixa un 8% de vots i perd 2 regidors i el BNG perd un 6'3% i 3 regidors. *Ciudadanos* no aconsegueix arribar al mínim del 5%. La llista guanyadora arrebega vots des de tots els ventalls de l'espectre polític. El nou batle obtingué el suport del PSOE i del BNG.

A la ciutat de Santiago, capital de la comunitat, es produeix un fenomen semblant. *Compostela Aberta* obté un 34,58% de vots i 10 escons. En aquest cas és clarament la força majoritària. El PP passa a segona força amb pèrdua del 9'5% de percentatge de vot i pèrdua de 4 regidors. El PSOE perd un 15% de percentatge de vot i 5 diputats. El BNG perd un 6'3% en percentatge i perd un regidor. El nou batle tingué el suport del

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
A Coruña							
PP	262.493	41,8	592	PP	203.802	34,45	517
PSOE	151.948	24,2	318	PSOE	124.809	21,1	318
BNG	102.947	16,4	217	BNG	73.093	12,35	177
				<i>MAREAS</i>	52.809	8,97	20
A Coruña Ciutat							
PP	51.262	43,6	14	PP	36.838	30,89	10
PSOE	31.338	26,7	8	PSOE	21.874	18,34	6
BNG	14.149	12	4	BNG	6.807	5,71	1
IU	7.068	6,01	1	<i>MAREA</i>	36.842	30,89	10
				<i>CIUDADANOS</i>	5.830	4,89	0
Santiago ciutat							
PP	20.787	43,3	13	PP	15.869	33,61	9
PSOE	14.876	31	9	PSOE	6.919	14,65	4
BNG	6.389	13,3	3	BNG	3.277	6,94	2
EU	1.906	3,97	0	<i>CAMBIAR</i>	16.327	34,58	10
				<i>CIUDADANOS</i>	2.285	4,84	0

Les eleccions a la província de Lugo i a la capital

El PP segueix sent la força majoritària malgrat perdre quasi un 8% de vots i 50 regidors. El PSOE puja un 1% en percentatge i en 27 regidors. El BNG baixa un punt percentual en vots i perd sis regidors.

D'una primera lectura d'aquests resultats, s'infereix que la Galícia rural no sofreix els terratrèmols polítics que tenen les ciutats, i que les estructures partidàries consolidades, són determinants per a la presentació de candidatures i poder penetrar en unes estructures tan disseminades de població.

Pel que fa a la *ciutat de Lugo*, reproduceix més l'esquema general de vot de l'estat, tan pel que fa als partits majoritaris, com pel fet que allà no es presentaren les *Marees* com a tals. Així el PP baixa en torn al 12% i perd 3 diputats. El PSOE per un 9% de vots i 3 regidors, rompent a pitjor la seva mitjana autonòmica. El BNG perd un 0'4% de vot però manté els seus 2 regidors. *Lugonovo* una candidatura de coalició entre *Podemos*, *Anova* i *Espacio ecosocialista* obté 3 regidors. *Ciudadanos* entre amb 2 regidors i Esquerra Unida n'obté 1. El Batle històric del PSOE i cap de la llista del PSOE, dimití per la seva imputació en el cas Pokémon. Això permet que el PSOE mantingui la batllia, amb el suport de *Lugonovo* i BNG.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Lugo.							
PP	105.171	46,97	385	PP	78.179	39,1	335
PSOE	70.415	31,45	238	PSOE	65.001	32,51	265
BNG	31.540	14,09	86	BNG	26.140	13,07	80
Lugo ciutat							
PP	22.844	44,25	12	PP	15.132	31,99	9
PSOE	19.786	38,32	11	PSOE	13.952	29,51	8
BNG	4.659	9,02	2	BNG	4.098	8,66	2
EU	1.657	3,21	0	LN	5.379	11,37	3
				<i>CIUDADANOS</i>	3.493	7,39	2
				ACE-EU	2.376	5,02	1

Les eleccions a la província d'Ourense i a la capital.

A la província d'interior de Galícia, el PP perd un 6% de vots i 34 regidors. El PSOE baixa un 3% de vots però puja en 10 el nombre de

regidors i el BNG baixa en vots i un 4'5% de percentatge, perdent 39 regidors. En canvi passa de 14 a 16 batllies.

A la ciutat d'Ourense, es produeixen uns resultats molt peculiars. Hi havia un govern PSOE-BNG, amb greus divisions internes dintre el PSOE i casos d'imputació judicial. El PSOE perd un 17% en percentatge de vot i perd també 5 regidors. El BNG baixa un 6%, perd els seus tres regidors i queda fora de la institució. El PP perd un 7% de vots i un regidor, però es manté com a força més votada, que li permetrà accedir a la batllia, com a llista més votada amb 10 regidors. *Democràcia Orensana, DO*, una llista de persones independents, puja un 17% de vots i passa de 2 a 8 regidors. Finalment la llista *Ourense en comú*, amb un 10'3% de vots obté 3 regidors. Aquesta llista era un intent inicial de *Marea*, que per conflictes interns en les primàries, acabà amb la sortida de *ANOVA i CxG*

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Ourense							
PP	101.948	49,49	543	PP	81.572	43,9	509
PSOE	58.671	28,48	224	PSOE	47.809	25,8	234
BNG	29.405	14,27	112	BNG	18.114	9,76	73
Ourense ciutat							
PP	21.564	37,84	11	PP	16.345	30,9	10
PSOE	20.896	36,67	11	PSOE	10.070	19,1	6
BNG	6.146	10,79	3	BNG	2.420	4,58	0
D.O.	4.529	7,95	2	DO	13.451	25,5	8
EU	1.080	1,90	0	Oue C	5.438	10,4	3

Les eleccions a la província de Pontevedra i a les ciutats de Pontevedra i Vigo.

En la província de Pontevedra el PP baixa en percentatge molt més que la mitjana de Galícia, quasi un 14% i 84 regidors. En canvi el PSOE puja un 6% en percentatge però tan sols 21 regidors. Sens dubte el grans resultats de Vigo influeixen en la explicació del per què d'aquests fets. El BNG perd en torn al 5% de percentatge i 37

regidors. El fenomen de les *Mareas* no es dona en les ciutats grans de la província, en la mateixa manera que a la província de A Coruña.

A *Pontevedra ciutat*, el BNG manté els seus vots però puja un 4% en vots i passa d'11 a 12 regidors, situant-se clarament com a la força majoritària. El PP perd un 12% de vots i 4 regidors. El PSOE perd un 3% de vots, però manté els seus 3 regidors. *La Marea de Pontevedra* obté un 8'14% de vots i 2 regidors. Finalment *Ciudadanos* entra amb un regidor. El BNG manté la batllia i frena l'avanc espectacular de les *Mareas*.

En aquest cas, com en el de la ciutat de Vigo, la figura dels candidats i la trajectòria de gestió dels mateixos, té uns components locals prou forts, com per resistir el que sembla una tendència electoral més global.

A la ciutat de Vigo, el fenomen local es produeix amb el candidat del PSOE. Puja un 16% en percentatge de vots, passa de 11 a 17 regidors amb majoria absoluta i manté la batllia. El PP perd el 22% de percentatge de vots i 6 regidors, mentre que el BNG perd el 6'5% de vots i dels tres regidors que tenia, es queda amb el 4,82% i fora de la institució. *La Marea de Vigo* obté un 11,5% de vots i 3 regidors.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Pontevedra.							
PP	240.204	45,74	476	PP	162.772	32,87	392
PSOE	130.424	24,83	201	PSOE	150.507	30,39	222
BNG	97.621	19,59	175	BNG	72.118	14,56	138
Pontevedra ciutat.							
PP	17.244	39,52	11	PP	10.725	27,1	7
PSOE	5.803	13,3	3	PSOE	4.277	10,81	3
BNG	17.130	39,25	11	BNG	17.050	43,08	12
				MA.PO	3.222	8,14	2
				CIUDADANOS	2.268	5,73	1
Vigo							
PP	61.616	42,39	13	PP	28.874	20,47	7
PSOE	50.045	34,43	11	PSOE	73.074	51,8	17
BNG	16.374	11,26	3	BNG	6.800	4,82	0
EU	6.588	4,53	0	MDV	16.227	11,5	3

Catalunya.

Les eleccions municipals al conjunt de la comunitat.

A Catalunya com a Galícia, tan sols es produïren eleccions municipals. Per tant podem fer les mateixes prevencions metodològiques que en el cas gallec. En qualsevol cas si comparem els resultats globals del 2011, amb els de les eleccions de 2015, trobarem tendències interessants per l'anàlisi.

Catalunya	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	CIU	778.042	27,12	3.860	CIU	668.892	21,5	3.333
	PSC	721.443	25,14	2.117	PSC	530.909	17,1	1.278
	PP	363.555	12,67	473	PP	234.847	7,54	214
	ERC	257.564	8,98	1.384	ERC	510.137	16,4	2.384
	ICV	241.919	8,43	398	ICV (ENTESA)	366.611	11,8	358
	CUP	62.111	2,16	101	CUP	221.746	7,12	372
	CIUTADANS	35.112	1,22	7	CIUTADANS	231.293	7,43	176
	PXC	65.905	2,30	67				

Així la caiguda de vots de Convergència i Unió, és prou significativa. Perd un 5,6% en percentatge de vot. Encara és la primera força política en número de vots, percentatge i nombre de regidors. També perd 527 regidors. El PSC és encara la segona força política amb vots i percentatge, però passa a tercera força en nombre de regidors. Perd en torn al 8% de percentatge de vot, més proporció que el descens del PSOE estatal, i 839 regidors, una quantitat molt superior fins i tot a la pèrdua de CiU.

ERC dobla els seus resultats i puja en torn al 8% de percentatge de vot. Augmenta un total de 1.000 regidors. ICV-EUiA puja en vots i percentatge perquè acumula els vots de *Barcelona en Comú*. Puja un 3% en percentatge de vot, però perd 40 regidors en el conjunt del territori. El PP perd un 5% de vots i 259 regidors i es queda amb un 7,54% globals a la comunitat. Ciutadans puja un 6,2% i comença a tenir una extensió territorial amb un increment de 169 regidors.

També las CUP puguen un 5% percentual i guanyen 271 escons. Amb una mica menys de vots que Ciutadans, doblen el seu nombre de regidors. Un altra aspecte rellevant d'aquestes eleccions és la pràctica desaparició de Plataforma per Catalunya, la plataforma xenòfoba que en el 2011 va assolir una certa força.

Els vots a les forces independentistes sumen el 45% dels vots. Les favorables al dret a decidir sumarien el 56,78%. Les unionistes sumarien el 32,03%. Hi ha un 12,2% de vots que han votat a diferents partits o candidatures municipals. Per nombre de regidors, els regidors de candidatures independentistes sumarien el 75,12 %, els regidors favorables al dret a decidir serien el 79,53% i els unionistes sumarien el 20,55% de regidors.

És evident que el sentiment d'arrelament del procés independentista s'ha anat estenent a nivell territorial i de manera bastant homogènia, i que el sentiment unionista és més fort a les ciutats grans i mitjanes. El mapa electoral català és prou diferent del global espanyol i s'evidencia també en el terreny municipal.

Les eleccions a la província de Barcelona i a la ciutat de Barcelona.

La força poblacional de la ciutat de Barcelona i el seu entorn metropolità, fa que els resultats globals de la província s'assemblin al conjunt de Catalunya. La diferència és que el PSC deixa de ser la força

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Barcelona							
CIU	498.540	24,10	1.278	CIU	419.735	18,23	984
PSC	535.232	25,87	985	PSC	413.358	17,95	703
PP	294.202	14,22	290	PP	191.570	8,32	126
ERC	151.140	7,31	467	ERC	334.715	14,53	910
ICV	208.445	10,07	286	ICV (ENTESA)	334.065	14,51	261
CUP	47.623	2,3	69	CUP	171.800	7,46	216
PXC	52.801	2,55	47	CIUTADANS	194.461	8,44	124
Barcelona ciutat							
CIU	174.022	28,74	15	CIU	158.928	22,72	10
PSC	134.084	22,14	11	PSC	67.380	9,63	4
PP	104.301	17,22	8	PP	60.877	8,7	3
ERC	33.593	5,55	2	ERC	76.988	11,01	5
ICV	62.939	10,39	5				
CUP	11.805	1,95	0	CUP	51.889	7,42	3
CIUTADANS	11.750	1,94	0	CIUTADANS	77.279	11,05	5
				BARCELONA EN	176.337	25,21	11

majoritària en vots i passa a ser la tercera força en nombre de regidors. Perd un 8% en percentatge i 282 regidors. CiU també baixa en torn al 6% de vots, però queda per damunt del PSC amb un 18,23% de vots pels 17,95% dels socialistes. Malgrat perd 294 regidors és encara la primera força en nombre de regidors. ERC és col·loca com a tercera força en nombre de vots i la segona en nombre de regidors.

Dobla la seva representació en vots i regidors, i ja disputa a CiU el primer lloc en nombre de regidors. ICV puja en vots per l'acumulació de *Barcelona en Comú*, però perd 25 regidors al conjunt de la província. Les CUP també més que tripliquen la seva força del 2011 en vots i regidors, mentre que Ciutadans també és a la província on té els seus millors resultats.

Els resultats de la *ciutat de Barcelona* han suposat una victòria de la proposta de *Barcelona en Comú*. La coalició d'ICV-EuIA, *Podemos*, però sobretot, la força de la plataforma conjunta de representants de moviments socials i de la candidata Ada Colau com antiga representant de la Plataforma anti-desnonaments, aconsegueix el 25,21% de vots i 11 regidors. Són la llista més votada, superant a CiU que perd un 6% de vots i 5 regidors. El PSC pega una gran ensopagada baixant en torn al 13% de percentatge de vot i amb 7 regidors menys. El PP també perd un 9% de vot i 5 regidors. Les altres candidatures que puguen són Ciutadans amb un més 10% d'avanç percentual i 5 regidors, entrant per primera vegada al consistori. ERC que puja un 6% i 3 regidors i també les CUP que entren per primera vegada al consistori amb un 7,42% i 3 regidors. Ada Colau tingué el suport per obtenir la batllia de ERC, PSC i un regidor de la CUP.

Les eleccions a la província de Girona i a la capital.

Els resultats a la província suposen una pèrdua menor per a CiU, que perd un 3% de percentatge de vot, 73 regidors, però és manté clarament com a primera força en vots i nombre de regidors. El PSC davalla un 8'5% de percentatge de vot i 194 regidors. ERC incrementa un 9% el seu percentatge i augmenta 183 regidors. ICV baixa un 0'7% i perd 23 regidors. El PP perd un 2% de vots i la meitat dels seus regidors, quedant-se tan sols amb 19 edils. Les CUP també superen en vots i regidors a ICV, assolint un 6,66% i 78 regidors. Ciutadans amb 12 regidors reflecteix una escassa presència territorial a la província.

A la *ciutat de Girona*, CiU augmenta un 1% els seus vots i manté els 10 regidors. El PSC baixa un 9% de vots i perd 3 regidors i queda com a quarta força política amb un 14'0 % de vots i 4 regidors. ERC supera al PSC, triplica els vots de 2011 d'Esquerra, obtenint un 15,18% de vots i 4 regidors. Les CUP es situen com a tercera força amb el 14,94 % i 4 regidors. Ciutadans entra al consistori amb un 7,57% i 2 regidors, superant al PP que es queda amb 5'96% i un sol regidor.

ICV perd els dos regidors que tenia, per no poder arribar al mínim del 5%. CiU governa en minoria, ja que cada grup va votar els seus propis candidats.

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
<i>Girona.</i>							
CIU	105.388	36,99	926	CIU	98.844	33,69	853
PSC	56.255	19,75	351	PSC	32.824	11,19	157
PP	17.048	5,98	38	PP	11.705	3,99	19
ERC	42.294	14,85	364	ERC	68.770	23,44	547
ICV	14.648	5,14	59	ICV (ENTESA)	12.633	4,31	36
CUP	7.287	2,56	20	CUP	19.605	6,68	78
				CIUTADANS	8.420	2,87	12
<i>Girona ciutat</i>							
CIU	10.122	31,53	10	CIU	11.833	32,59	10
PSC	7.500	23,36	7	PSC	5.265	14,5	4
PP	3.749	11,68	3	PP	2.163	5,96	1
ERC	1.604	5	0	ERC	5.513	15,18	4
ICV	2.253	7,02	2	ICV	1.512	4,16	0
CUP	2.981	9,28	3	CUP	5.425	14,94	4
CIUTADANS	403	1,26	0	CIUTADANS	2.748	7,57	2

Les eleccions a la província de Lleida i a la capital.

A la província CiU té una lleugera baixada de vots del 1,3% i perd 50 regidors. És encara la primera força en nombre de vots i regidors amb prou diferència. El PSC baixa un 12% i 212 regidors, passant de segona a tercera força en vots i nombre de regidors. ERC puja entorn al 9% de percentatge de vot i guanya 198 regidors. El PP baixa un 4% de

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
-----------------	---------	---	-----------	-----------------	---------	---	-----------

Lleida,

CIU	65.376	34,99	874	CIU	63.075	33,68	824
PSC	49.904	26,71	368	PSC	26.993	14,41	156
PP	15.303	8,19	59	PP	9.174	4,9	22
ERC	26.783	14,34	309	ERC	43.783	23,38	507
ICV	5.321	2,85	16	ICV (ENTESA)	5.146	2,75	12
CUP	2.185	1,17	7	CUP	9.700	5,18	31

Lleida ciutat.

CIU	8.212	18,31	6	CIU	8.982	17,92	6
PSC	18.864	42,07	15	PSC	12.366	24,67	8
PP	7.410	16,52	6	PP	4.358	8,69	2
ICV	2.080	4,64	0	ERC	5.656	11,28	3
ERC	1.890	4,21	0	CUP	4.387	8,75	2
CUP	1.464	3,26	0	CIUTADANS	5.965	11,9	4
			0	COMU DE LLEIDA	3.787	7,55	2

percentatge i perd 37 regidors. Les CUP pugen un 4% en percentatge de de vot i incrementen 24 regidors superant en vots i regidors al PP. ICV es mantén en nombre de vots, però perd 4 regidors.

A la ciutat de Lleida el PSC perd un 18% de percentatge de vot, perd 7 regidors, però encara és la força majoritària amb el 24,67% i 8 regidors. CiU es manté amb 6 regidors com a segona força. Ciutadans entra per primera vegada al Consistori i aconsegueix ser la tercera força política amb un 11,9% i 4 regidors. ERC també entra al Consistori quan el 2011 no hi entrà, amb un 11,28 % i 3 regidors. El PP baixa un 8% percentual i passa de 6 a 2 regidors.

Les CUP també entren per primera vegada a l'Ajuntament amb un 8,75% i 2 regidors. *Comú de Lleida*, una llista que sembla tenir el suport de *Podemos*, també entra amb un 7,55% i dos regidors a l'Ajuntament. ICV malgrat pujar dues dècimes, obté un 4,83% i no pot entrar al Consistori. El batle continua essent del PSC governant en minoria com a llista més votada. Cada candidatura votà els seus candidats.

Les eleccions a la província de Tarragona i a la capital.

A la província CiU perd vots i regidors, concretament un 7% en percentatge i 110 regidors. També es manté com a primera força en vots i regidors. El PSC igualment baixa de la segona a tercera força perdent un 7% de vots i 151 regidors. ERC es col·loca com a segona força pujant un 7'5% i 176 regidors.

El PP baixa un 5% percentual i 39 regidors. Ciutadans puja fins al 6,54% de vots i 33 regidors, les CUP tenen un 6,27% i 47 regidors. També ICV puja una mica i es queda amb un 4'49% i 49 regidors. Cal recordar que en les eleccions municipals moltes forces polítiques donen suport a altres candidatures que no surten a les estadístiques com a vots a les candidatures pròpies de partit. Així determinades baixades o pujades es podrien matisar per aquestes circumstàncies, així com pel pes dels candidats locals, que també poden desviar en un sentit o altre el sentit del vot, malgrat les simpaties polítiques generals puguin ésser per a un altra força política.

A la ciutat de Tarragona, el PSC baixa un 8% i 3 regidors, malgrat segueix amb un 28,35% i 9 regidors com a la força majoritària. CiU

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
-----------------	---------	---	-----------	-----------------	---------	---	-----------

Tarragona,

CIU	108.738	33,08	782	CIU	87.234	26,5	672
PSC	80.052	24,35	413	PSC	57.734	17,54	262
PP	37.002	11,26	86	PP	22.398	6,8	47
ERC	37.347	11,36	244	ERC	62.869	19,1	420
ICV	13.505	4,11	37	ICV (ENTESA)	14.767	4,49	49
CUP	5.016	1,53	5	CUP	20.641	6,27	47
PXC	7.543	2,29	9	CIUTADANS	21.527	6,54	33

Tarragona ciutat.

CIU	9.920	20,55	7	CIU	5.546	10,97	3
PSC	17.826	36,94	12	PSC	14.333	28,35	9
PP	9.917	20,55	7	PP	5.799	11,47	4
ERC	1.914	3,97	0	ERC	5.944	11,76	4
ICV	2.602	5,39	1	ICV	2.853	5,64	1
CUP	1.099	2,28	0	CUP	4.180	8,27	2
CIUTADANS	827	1,71	0	CIUTADANS	7.218	14,28	4

baixa un 10% i 4 regidors, passant de la segona a la cinquena força política. Ciutadans també entra per primera vegada al Consistori amb un 14,28% i 4 regidors i es converteix amb la segona força política.

ERC entra també al consistori amb un 11,76% i 4 regidors. Ho fa com a tercera força política. El PP baixa un 9% de percentatge de vot i perd 3 regidors. Passa de tercera a quarta política amb un 11,47% de vots i 4 regidors. Les CUP també entren amb un 8,27% de vots i 2 regidors. Finalment ICV puja tres dècimes i manté el seu regidor. La batllia la manté el PSC com a llista més votada i en minoria, ja que sols ha tingut el suport del seu grup municipal.

Astúries.

Les eleccions municipals a la comunitat.

Al conjunt de la comunitat es produeixen uns resultats diferenciats de la mitjana espanyola. Així el PP no baixa tant respecte a la mitjana estatal. Tan sols un 3% el percentatge de vot i una pèrdua de 11 regidors. El PSOE tampoc baixa massa, un 2,3% en percentatge de vots, però puja 17 regidors.

Astúries	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	142.022	23,71	220	PP	112.508	20,75	209
	PSOE	178.898	29,87	382	PSOE	149.209	27,52	399
	FAC	121.725	20,32	158	FAC	65.567	12,09	83
	IU	80.121	13,38	118	IU	72.152	13,31	129
Oviedo.								
	PP	39.736	33,79	11	PP	37.088	34,51	11
	PSOE	23.886	20,31	6	PSOE	19.385	18,04	5
	FAC	24.314	20,67	7	FAC	4.151	3,86	0
	OVIEDO IZQ	13.394	11,39	3	IU	9.972	9,28	3
	UPYD	4.601	3,91	0	SOMOS OVIEDO	20.514	19,09	6
					CIUDADANOS	9.139	8,5	2
Gijón								
	PP	28.253	18,74	5	PP	15.214	10,75	3
	PSOE	47.583	31,56	10	PSOE	35.105	24,8	7
	FAC	42.680	28,31	9	FAC	36.183	25,56	8
	IU	15.897	10,55	3	IU	11.533	8,15	2
	UPYD	6.154	4,08	0	XIXON SI PUEDE	29.750	21,01	6
					CIUDADANOS	8.058	5,69	1

Izquierda Unida manté els seus percentatges de vot i augmenta en 11 regidors. I el *Foro Asturias* que lidera Álvarez Cascos, té una baixada significativa de més del 8% de percentatge de vot i una pèrdua de 75 regidors. Hi ha una gran dispersió de vot cap a diferents candidatures locals, moltes d'elles impulsades per Podemos.

El bipartidisme obté el 48, 27% de vots. El 12,09% correspon a la dreta regionalista i el 13,31% de vot es favorable al dret a decidir. Un 26,33% corresponen a altres candidatures. Per regidors el 74,14% corresponen a PP i PSOE, un 10,12% al FAC i un 15,73% a IU.

Les eleccions a les ciutats de Oviedo i Gijón.

A Oviedo, el PP que governava des de feia 24 anys, puja quasi un punt en percentatge de vot i manté els 11 regidors. El PSOE perd un 2,3%

de vots i 1 regidor. IU perd un 2,1% però manté els seus 3 regidors. *Somos Oviedo*, la candidatura impulsada per *Podemos* obté un 19,09% de vots i 6 regidors, convertint-se en la llista d'esquerres amb més regidors. *Ciudadanos* entra amb un 8,5% de vots i 2 regidors, i el *Foro Asturias* perd un 16% de vots, els 7 regidors que tenia i queda

Astúries	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
GLOBAL	PP	142.022	23,71	220	PP	112.508	20,75	209
	PSOE	178.898	29,87	382	PSOE	149.209	27,52	399
	FAC	121.725	20,32	158	FAC	65.567	12,09	83
	IU	80.121	13,38	118	IU	72.152	13,31	129
Oviedo.								
	PP	39.736	33,79	11	PP	37.088	34,51	11
	PSOE	23.886	20,31	6	PSOE	19.385	18,04	5
	FAC	24.314	20,67	7	FAC	4.151	3,86	0
	OVIEDO IZQ	13.394	11,39	3	IU	9.972	9,28	3
	UPYD	4.601	3,91	0	SOMOS OVIEDO	20.514	19,09	6
					CIUDADANOS	9.139	8,5	2
Gijón								
	PP	28.253	18,74	5	PP	15.214	10,75	3
	PSOE	47.583	31,56	10	PSOE	35.105	24,8	7
	FAC	42.680	28,31	9	FAC	36.183	25,56	8
	IU	15.897	10,55	3	IU	11.533	8,15	2
	UPYD	6.154	4,08	0	XIXON SI PUEDE	29.750	21,01	6
					CIUDADANOS	8.058	5,69	1

fora de la institució. Té la batllia el PSOE, amb els vots de *SOMOS i IU*, malgrat l'acord de govern quedés anul·lat per la decisió de la Executiva del PSOE, de no votar la llista més votada de *SOMOS* ja que a Gijón la llista de *Xixon si Puede*, no va voler votar al candidat socialista, que allà sí era la llista d'esquerra més votada. Per tal de trencar l'hegemonia històrica del PP a la ciutat, *SOMOS* votà per a la batllia al candidat del PSOE i IU també.

A la ciutat de *Gijón* el PSOE baixa prop del 7% de vots i perd 3 regidors. El *Foro Asturias* baixa un 2,8% de vot i perd 1 regidor. El PP també baixa un 8% en percentatge i perd 2 regidors. IU perd un 2,4% i 1 regidor. La força més emergent és *Xixon si puede* que amb un 21,01% obté 6 regidors. *Ciudadanos* entra amb 5,6% de vots i 1 regidor. L'assemblea de *Xixon si puede* va decidir no donar suport a la llista més votada del PSOE i votar-se a ells mateixos. Com no va tenir majoria absoluta el candidat socialista, la batllia va ser per la candidata de *Foro Asturias* com a llista més votada.

Les eleccions autonòmiques.

A Astúries les negociacions per formar govern sempre han estat molt tenses. De fet fou la única comunitat que hagué de repetir les eleccions de 2011 al 2012, per no haver pogut elegir en els terminis estatutaris, al seu president. Al 2015 els resultats mostren una baixada del PSOE, la força governant, de 6 punts percentuals i pèrdua de 2 diputats. El PP manté els seus vots i augmenta 1 diputat. El *Foro Asturias* baixa el 16,5% dels seu percentatge i perd 10 diputats. IU baixa 1,8% de vots, però manté els seus 5 diputats. *Podemos* entra amb un 19,02% i 9 diputats, entrant també *Ciudadanos* amb el 7,1% de vots i 3 diputats. El PSOE governa amb un pacte amb IU i per l'abstenció de *Podemos*. El FAC votà al PP i *Ciudadanos* es va abstenir.

Autonòmiques	Autonòmiques 2012	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
Astúries								
	PP	107.476	21,5	10	PP	115.935	21,58	11
	PSOE	159.811	32	16	PSOE	142.080	26,45	14
	FAC	123.979	24,8	13	FAC	44.283	8,24	3
	IU	68.827	13,8	5	IU	64.114	11,93	5
	UPYD	18.739	3,75	1	PODEMOS	102.178	19,02	9
					CIUDADANOS	38.197	7,11	3

Es resultats mostren la especificitat asturiana. Moviments asturianistes d'esquerres no tenen representació pròpia malgrat la seva presència social. La Federació Asturiana d'IU considera a Astúries una nacionalitat històrica amb dret a constituir-se com a país en un estat federal espanyol. Tenint en compte la crisi global d'IU al conjunt de l'estat, i que els resultats asturians són els millors que ha tingut aquesta força en el conjunt de l'estat, és possible que la federació asturiana vulgui aprofundir en el seu espai regional, i avançar cap a la redefinició d'un nou espai d'esquerres i més sobiranista. Dependrà de la seva capacitat i generositat per entendre's amb altres forces asturianistes, si aquest projecte pot avançar, o s'estanca.

El *Foro Asturias*, tingué una forta representació el 2011, i malgrat segueix sent una força important, ha sofert una baixada enorme el 2015. Es presenta com una força regionalista, però sembla més un projecte personal en torn a Álvarez Cascos i un projecte polític per a disputar al PP l'hegemonia de l'espai de dretes, una vegada perduda la batalla interna dintre del propi PP. *Podemos* entra en força en una comunitat tradicionalment d'esquerres i xocant amb la cultura tradicional hegemònica del PSOE.

En les eleccions autonòmiques el bipartidisme suposa el 48,03%, les forces que teòricament serien favorables al dret a decidir dels pobles serien el 30,95%, la dreta regionalista suma un 8,24% i la resta de vots sumen el 12,78%.

Cantàbria.

Les eleccions municipals a la Comunitat i a la capital.

A Cantàbria el PP per un 9,2% de percentatge de vots, 44 regidors, però es manté com a força política més votada i amb major nombre de regidors. El *Partido Regionalista de Cantabria*, puja un 1,3% en percentatge de vots, augmenta 3 regidors i torna a ser la segona força política en vots i nombre de regidors. El PSOE baixa un punt percentual de vot i perd 5 regidors. IU puja 1,2% i 6 regidors.

En vots el bipartidisme suma el 55,54%, la dreta regionalista el 22,14%, IU el 4,4% i Ciudadanos el 3,28%. Per nombre de regidors el bipartidisme suma el 64,86% del vots, el PRC té el 33,50%, IU té el 1,6% i Ciudadanos el 0,6% de regidors. És significativa la major proporció de regidors del PRC front als seu nombre de vots, cosa que es pot interpretar com una forta implantació territorial de la formació.

	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Cantabria	PP	152.427	44,91	477	PP	116.049	35,7	433
GLOBAL	PSOE	70.741	20,84	195	PSOE	64.498	19,84	190
	PRC	70.667	20,82	322	PRC	71.952	22,14	325
	IU	10.860	3,2	10	IU	14.445	4,44	16
					CIUDADANOS	10.664	3,28	6
Santander	PP	52.657	56,24	18	PP	36.040	40,76	13
	PSOE	15.874	16,95	5	PSOE	15.518	17,55	5
	PRC	13.703	14,63	4	PRC	13.616	15,40	4
	IU	4.175	4,46	0	CIUDADANOS	7.370	8,34	2
	UPYD	2.596	2,77	0	GANEMOS	6.029	6,82	2
					IU	4.863	5,50	1

Les eleccions a la capital *Santander* ens mostren una davallada notable del PP, que perd un 16% en percentatge de vot i 5 regidors. Perd la majoria absoluta però queda com a minoria majoritària amb 13 regidors. El PSOE malgrat puja mig punt percentual, es manté amb els seus 5 regidors. El PRC puja un 0,8% però es manté amb el 4 regidors. *Ciudadanos* entra amb un 8,34% i 2 regidors. També la candidatura *Ganemos*, impulsada per *Podemos*, amb el 6,82% obté 2 regidors i entra IU amb el 5,5% de vots i 1 regidor. Es manté la batlia del PP amb el suport de *Ciudadanos*

Les eleccions autonòmiques. - Pel que fa a les eleccions autonòmiques, el més significatiu és la pèrdua de la majoria absoluta del PP que perd un 13,4% percentual i 7 diputats.

	Autonòmiques 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
	PP	156.499	46,09	20	PP	104.438	32,61	13
	PRC	98.887	29,12	12	PRC	96.070	30	12
	PSOE	55.541	16,36	7	PSOE	44.855	14,01	5
					PODEMOS	28.272	8,83	3
					CIUDADANOS	22.165	6,92	2

El PRC augmenta lleugerament els seus vots i manté els 12 diputats. El PSOE perd un 2,3% i 2 diputats. Entra *Podemos* amb un 8,83% i 3 diputats, així com *Ciudadanos* amb un 6,92% i 2 diputats. El Govern de la comunitat es pel PRC amb coalició amb el PSOE , amb l'abstenció de *Podemos*. El PP i *Ciudadanos* hi votaren en contra. El PRC té una força important a la comunitat, i malgrat sembla nuclear en torn a la personalitat de Miguel Àngel Revilla, sembla que el seu perfil regionalista i no sobiranista, es manté constant des dels inicis de la constitució de la antiga província com a comunitat autònoma, i també sembla notable la seva forta extensió territorial.

El vot bipartidista suma el 46,62%, el de la dreta regionalista el 30% força superior als seus resultats municipals, el vot dels teòricament favorables al dret a decidir dels pobles (Podemos+IU) és el 11,35%, Ciudadanos obté el 6,92% i la resta de forces el 7,63% dels vots.

Illes Balears.

Les eleccions municipals al conjunt de les Illes.

A efectes de tenir un marc comparatiu del resultat de les municipals a l'àmbit autonòmic, reproduïm les dades globals del Ministeri de l'Interior. Des del punt de vista polític aquest quadre no té gaire interès, ja que les realitats de les diferents candidatures unitàries i plataformes a cadascuna de les Illes, els acords de federació d'algunes d'elles, no permet establir comparacions homogènies al conjunt de la Comunitat. Un 29,72% dels vots es distribueixen en una dispersió de candidatures molt ampla i molt diversa a cadascuna de les illes.

En general, la majoria d'aquestes candidatures tenen un perfil progressista, malgrat també el PP, es presentà amb un canvi de nom a alguns municipis de Mallorca. La prova és el tomb espectacular del canvi de color polític a la majoria d'Ajuntaments de les Illes Balears.

A sobre, la distorsió poblacional de Mallorca, un 80% aproximat de població, dilueix en una artificial conjunt interinsular, les realitats polítiques de cada illa. Creiem més indicat una aproximació als resultats municipals per illa, que ens obligaria a un estudi més acurat a realitzar. De manera complementària podem aportar els resultats de les capitals insulars i de l'elecció directa als Consells insulars, per

tenir una visió més encertada de la realitat política global a cada illa. En el cas de Formentera, la coincidència de la mateixa corporació com a Ajuntament i com a Consell insular, ens permet analitzar els seus resultats a l'apartat de Consells insulars.

	Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
Illes Balears. PP		189.021	44,11	439	PP	126.692	28,99	303
Global Illes PSOE		101.707	23,73	211	PSOE	84.694	19,38	179
	PSM-IV-APIB	32.592	7,48	71	MÉS Mallorca	64.978	14,70	148
	Cxl- Lliga	23.516	5,40	68	PI	31.913	7,30	90
	EUIB	10.048	2,34	5	Resta	143.140	29,72	206
	ERC	5.240	1,22	8				

Per no entrar en una casuística massa particularitzada, podríem dir que els vots del bipartidisme a les Illes han sumat a les municipals el 48,37%; les forces sobiranistes i regionalistes tenen el 22,0% dels vots i la resta un heterogeni 29,72%. Pel que fa al nombre de regidors, el bipartidisme suma el 52,05% dels regidors; les forces sobiranistes i regionalistes el 26,69% de regidors i la resta el 21,26% de regidors.

La distribució detallada i per illa, d'aquest 29,72% de vot i del 21,26% de regidors de aquest conjunt de "la resta", ens donaria una informació més acurada de la correlació de forces polítiques i del seu grau d'implantació territorial. El que sí es pot afirmar, és que les diferents forces de l'esquerra del PSOE, i en alguns casos fins i tot amb el propi PSOE, quan han tingut capacitat de poder arribar a acords més enllà dels legítims interessos de partit, han apostat per l'eixamplament dels espais polítics tradicionals, i han sabut transmetre un missatge d'unió per a derrotar la política involucionista del PP, en donar suport o impulsant a la majoria d'aquestes candidatures locals, han contribuït decisivament al canvi polític a la majoria d'Ajuntaments de les Illes.

Les eleccions municipals a l'Ajuntament de Palma.

El tomb polític a Palma es dona amb una espectacular caiguda del PP. Perd un 21,5% de percentatge i 8 regidors. També el PSOE baixa un 8% de vots i perd 3 regidors. MES per Mallorca puja un 7,5% en percentatge de vot respecte a la coalició anterior de PSM-IniciativaVerds i augmenta 2 regidors. Entra Som Palma candidatura amb el suport de *Podemos* amb un 14,76% i 5 regidors. *Ciudadanos* obté el seu millor resultat electoral a les Illes, amb un 11,73% i 4 regidors. Queden fora de l'Ajuntament Guanyem, una candidatura

amb el suport d'Esquerra Unida i alguns sectors de ERC i el partit regionalista. Proposta per les Illes (PI). La nova majoria progressista de Ciutat s'articula en torn a un Pacte entre PSOE-MÉS-*PODEMOS* amb un govern tripartit i un acord de repartiment bianual de la batllia entre el PSOE i MÉS. Els dos primers anys governarà el PSOE i els dos següents MÉS per Mallorca.

Palma

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	69.779	48,11	17	PP	40.188	26,55	9
PSOE	39.071	26,94	9	PSOE	28.675	18,95	6
PSM-IV-APIB	12.005	8,28	3	MES	23.831	15,74	5
EUIB	5.519	3,80	0	SOM PALMA	22.346	14,76	5
UPYD	4.638	3,20	0	CIUTADANS	17.754	11,73	4
Cxl + Lliga	4.191	2,43	0	GUANYEM	6.055	4,00	0
ESQUERRA	1.545	1,07	0	PI	5.581	3,69	0

Les eleccions municipals a la ciutat de Maó.

A la capital de Menorca el PP perd un 10% en percentatge de vot i 5 regidors. El PSOE també perd en torn al 5% dels vots i 2 regidors. ARA MAÓ es la força emergent que tenia el suport del conjunt de les forces situades a l'esquerra del PSOE. Una proposta que també sorgeix de l'anàlisi dels resultats de 2011 on totes aquestes forces quedaren sense representació municipal. La proposta de ARA MAÓ obté el 27,64% dels vots, supera al PSOE en nombre de vots, malgrat queden igualats amb 6 regidors. *Ciudadanos* de Menorca, una agrupació formalment no integrada encara al *Ciudadanos* de Albert Rivera, obté un regidor i el 5,64% del vots. La batllia és d'ARA MAÓ amb un acord de governabilitat amb el PSOE. El PI no aconsegueix entrar a l'Ajuntament de Maó.

Maó

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	5.440	46,96	13	PP	4.275	36,02	8
PSOE	3.538	30,48	8	ARA MAÓ	3.280	27,64	6
EM-EU	564	4,86	0	PSOE	3.037	25,59	6
PSM-EN	533	4,59	0	<i>Ciudadanos Menorca</i>	669	5,64	1
E.VERDS ME.	304	2,62	0	PI	362	3,05	0

Les eleccions municipals a la ciutat de Ciutadella.

Destacam també el resultat de Ciutadella, com experiència política diferenciada, ja que és l'únic Ajuntament de l'illa, on no hi ha candidatures de confluència de diferents forces polítiques, i on també es produeix un important canvi polític. En aquest cas el PP perd un 15% de percentatge de vot i 4 regidors.

El PSM-MÉS per Menorca, obté una pujada del 8,7% de vots, puja 2 regidors i queda com a força política més votada amb el 27,75% de vots i un total de 6 regidors. El PSOE perd un 3,7 % de percentatge de vot i 1 regidor. Entra la llista impulsada per *PODEMOS*, Gent per Ciutadella, amb un 12,81% de vots i 3 regidors, mentre que la llista Unió per Ciutadella es manté amb 2 regidors. Per a la batllia fou elegida la candidata del PSM-MÉS per Menorca amb el suport de PSOE i GxC. El PI no aconsegueix representació al municipi.

Ciutadella

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	4.915	42,3	10	PSM MxM	3.019	27,75	6
PSOE	2.309	19,9	5	PP	2.944	27,06	6
PSM-EN	2.210	19,00	4	PSOE	1.751	16,10	4
UPCM	1.038	8,93	2	GxC	1.394	12,81	3
U Me	346	2,98	0	UPCM	1.037	9,53	2
EM-EU	334	2,87	0	PI	423	3,89	0

Les eleccions municipals a la ciutat d'Eivissa.

A la capital d'Eivissa El PP perd en torn al 14% de vots i 3 regidors. El PSOE perd en torn al 4% de vots, però manté els 8 regidors. El PSOE tenia un acord amb un sector d'ERC al 2011, que no es donà al 2015. La candidatura GUANYEM, aglutina en aquest cas a *PODEMOS*, EU, Eivissa pel Canvi, ENE i quasi tota l'esquerra del PSOE. Obté un 16,38% i 4 regidors. Una candidatura independent treu un regidor amb un 6,68%. També es produeix el canvi polític a la ciutat, on el PSOE obté la Batllia amb l'acord de govern amb GUANYEM.

Eivissa

Municipals 2011	Nº Vots	%	Nº Regid.	Municipals 2015	Nº Vots	%	Nº Regid.
PP	6.759	45,11	11	PP	4.690	31,26	8
PSOE-PACTE	4.896	32,68	8	PSOE	4.325	28,83	8
EXC	1.180	7,88	1	GUANYEM	2.458	16,38	4
NOV-A	759	5,07	1	MC EPIC	1.002	6,68	1
UPYD	443	2,96	0	MEC	701	4,67	0
ENE	327	2,18	0	ER-EIVISSA SI	474	3,16	0

Les eleccions al Consell de Mallorca.

Les eleccions als Consells Insulars es fan amb una circumscripció única insular i amb una urna diferenciada de les eleccions al Parlament autonòmic, que també contempla cada illa com a circumscripció electoral. En el cas de l'illa de Mallorca, el canvi es produeix per una caiguda de quasi 20 punts percentuals del PP i 9 consellers, perdent la majoria absoluta. El PSOE perd quasi 6 punts percentuals i 3 consellers.

Consells	Consells 2011	Nº Vots	%	Nº Consellers	Consells 2015	Nº Vots	%	Nº Consellers
Mallorca	PP	154.964	46,08	19	PP	94.935	27,77	10
	PSOE	79.257	23,57	10	PSOE	61.176	17,89	7
	PSM-IV-APIB	35.548	10,54	4	MÉS	59.249	17,33	6
	EU	9.864	2,93	0	<i>PODEMOS</i>	49.050	14,35	5
	ER	5.317	1,58	0	PI	32.098	9,39	3
	UPYD	7.380	2,19	0	<i>CIUDADANOS</i>	24.939	7,29	2

En canvi MÉS per Mallorca puja quasi un 7% respecte a la coalició anterior PSM-IV-APIB del 2011 i incrementa consellers. Es queda a un 0,5% de vots respecte al PSOE, per convertir-se en la segona força política més votada. *Podemos* obté un meritori 14,35% de vots i 5 consellers. El PI entra amb un 9,39% i 3 consellers. Finalment *Ciudadanos* amb un 7,29% i 2 consellers entra però es queda a la meitat de la representació que obté a l'Ajuntament de Palma, Un 5,9% de vots han anat a candidatures sense representació. Cal constatar la xarxa territorial del PP, PSOE, MÉS i PI a l'hora de presentar candidatures pròpies municipals, mentre *Podemos* i *Ciudadanos*, tan sols arriben i no sempre, a les poblacions més habitades. Hi ha un govern tripartit MÉS-PSOE-*PODEMOS*, presidit per MÉS.

Les eleccions al Consell de Menorca.

També es produeix el canvi al Consell de Menorca. El PP perd en torn al 15% de vots i 3 consellers i la majoria absoluta. El PSOE perd un 3,3% en percentatge de vot i perd un conseller. MÉS per Menorca puja un 8% de vots i incrementa 2 consellers més. *Podemos* amb el 12,4% obté dos representants. Cal ressenyar que un 14,31% dels vots emesos a altres candidatures no obtenen representació institucional.

Governa un tripartit format per MÉS-PSOE-*Podemos*, amb un acord de presidència rotatori als dos anys. Els dos primers anys presideix MÉS per Menorca i els dos següents els presidirà el PSOE.

Consells	Consells 2011	Nº Vots	%	Nº Consellers	Consells 2015	Nº Vots	%	Nº Consellers
Menorca	PP	17.781	46,73	8	PP	10.889	31,62	5
	PSOE	9.762	25,75	4	PSOE	7.726	22,44	3
	PSMe	4.237	11,18	1	MÉS	6.600	19,17	3
	E.Me	1.598	4,22	0	PODEMOS	4.270	12,4	2

Les eleccions al Consell d'Eivissa.

A l'illa d'Eivissa el PP també perd la seva majoria absoluta. Baixa un 16% en percentatge de vot i 2 consellers. El PSOE baixa un 6% de vots i 1 conseller. La coalició *Podemos*-Guanyem obté el 18,72% i 3 consellers. A les eleccions al Consell Insular es produí l'acord entre *Podemos* i la majoria de forces polítiques a l'esquerra del PSOE.

Guanyem contempla forces com Esquerra Unida, Eivissa pel Canvi, Entesa Nacionalista d'Esquerres, altres grups eivissencs i persones independents. Un 23,44% dels vots han anat a altres forces que no han obtingut representació. Amb 13 escons, cal obtenir en torn al 7,5% de vots per tenir opció a la representació. Presideix el PSOE que governa amb *Podemos*-Guanyem.

Consells	Consells 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Consells 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
EIVISSA	PP	21.368	50,56	8	PP	14.062	34,21	6
	PSOE	12.383	29,3	5	PSOE	9.712	23,63	4
	El x canvi	2.466	5,93	0	PODEMOS-GUANYEM	7.696	18,72	3

Les eleccions al Consell de Formentera.

Com hem assenyalat anteriorment, les eleccions al Consell de Formentera, formalment corresponen a l'elecció municipal a l'únic Ajuntament de l'illa. El Consell a més de les competències pròpies estrictament municipals, té transferides altres competències pròpies dels altres consells insulars. A Formentera el partit Gent per Formentera, incrementa la seva representació amb un 5% de percentatge i 3 consellers.

Consells	Consells 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Consells 2015	Nº Vots	%	Nº Diput.
Formentera	S'UNIO-PP	1.308	34,66	5	PP	768	21,03	4
	PSOE	577	15,29	2	PSOE	541	14,81	2
	GxF	1.662	44,04	6	GxF	1.817	49,75	9
					COMPROMIS	460	12,6	2

Obté per primera vegada la majoria absoluta amb 9 consellers i governa en solitari. GxF és un partit formenterer, que té el suport de les forces polítiques a l'esquerra del PSOE i els seus militants formen part a nivell particular del mateix, a la vegada que aquestes forces renuncien a presentar-se com a tals, a l'àmbit polític formenterer. Aquest resultat consolida les polítiques practicades a l'anterior legislatura. El PP a l'oposició anteriorment, també baixa un 13% fruit de la ruptura de la coalició en què es presentà i perd un conseller. El PSOE baixa un 0'4% i manté els seus dos consellers. Apareix per primera vegada el grup Compromís per Formentera, amb un programa electoral molt verd i interclassista, amb gent també vinculada o amb relacions amb l'antic grup S'Unió, que obté un 12,6% de vots i 2 consellers.

Les eleccions autonòmiques.

El resultat de les eleccions autonòmiques és la suma de les quatre circumscripcions insulars, i tenen una votació diferenciada de la dels consells insulars. El PP es presentà com a tal a les quatre illes. El PSOE a les tres més grans i amb coalició amb Gent per Formentera a l'illa (Formentera elegeix tan sols un diputat). *Podemos* es presentà en solitari a les tres illes i renuncià a fer-ho a Formentera per afavorir l'elecció de l'únic escó per al conjunt de l'esquerra. MÉS per Mallorca i MÉS per Menorca es presentaren tan sols a les seves illes respectives. El PI es presentà a les tres més grans, però tan sols obtingué representació per Mallorca. *Ciudadanos* es presentà tan sols a Mallorca, malgrat a Menorca hi havia una candidatura amb el seu nom, però fora de la estructura orgànica del partit. Un 8,19% de vots anaren a candidatures que no tingueren representació institucional.

El PP perd la seva majoria absoluta amb un 15% manco de percentatge i 15 diputats menys. El PSOE perd un 6% de vots, si sumam els que el 2011 obtingué amb el Pacte a Eivissa. Perd 4 escons. *Podemos* aconsegueix un 14,69% de vots i 10 escons. Malgrat queda per davall de MÉS a Mallorca i a Menorca, a Eivissa obté 3 diputats que fa que a nivell interinsular sia la tercera força en nombre d'escons.

Autonòmiques	Autonòmiques 2011	Nº Vots	%	Nº Diput.	Autonòmiques 2015	Nº Vots	%	Nº Diputats
PP	194.861	46,4	35	PP	121.981	28,5	20	
PSOE	90.008	21,4	14	PSOE	81.073	18,94	14	
PSM-IV-APIB	36.181	8,61	4	PODEMOS	62.868	14,69	10	
PSOE-PACTE	12.716	3,03	4	MES	59.069	13,8	6	
PSMe	3.723	0,89	1	PI	34.060	7,96	3	
GxF-PSOE	1.904	0,45	1	MESxMe	6.568	1,53	3	
EU	9.642	2,29	0	CIUDADANOS	25.317	5,92	2	
IB-LLIGA	12.294	2,92	0	GxF-PSOE	2.005	0,47	1	
CXI	11.913	2,83	0	GUANYEM	7.105	1,66	0	
UPYD	8.731	2,08	0	UPYD	3.816	0,89	0	
ER	5.325	1,27	0					

Al Parlament a Eivissa, *Podemos* no va fer coalició amb Guanyem, i es presentaren en dues llistes diferents. Guanyem no va tenir representació. MÉS per Mallorca puja un 6% en vots i incrementa 2 regidors i MÉS per Menorca duplica els seus vots i passa a 3 diputats.

Aquest fet li permet constituir grup parlamentari propi, en coherència amb el seu concepte federal de construcció de la comunitat, tot i la seva coincidència política i programàtica amb MÉS per Mallorca.

El PI assoleix representació parlamentària de 3 diputats a Mallorca, malgrat no aconsegueix arrelar parlamentàriament el seu projecte interinsular. *Ciudadanos* es queda amb dos escons i un 5,92% de vots. La diputada de Formentera és de GxF, que tindrà un primer mandat de tres anys i al darrer dimitirà per donar pas al diputat del PSOE.

Per primera vegada hi ha una majoria clarament d'esquerres al Parlament. Presideix la comunitat el PSOE amb un govern de coalició amb MÉS per Mallorca i MÉS per Menorca. *Podemos* no volgué formar part del Govern, malgrat signà un acord de governabilitat per a tota la legislatura. GxF també dona suport al Govern. El PI s'abstingué en la votació d'investidura.

Les forces que componen el bipartidisme suposen el 47,44%; les forces sobiranistes o regionalistes el 23,76%, les forces que podrien ser favorables al dret a decidir el 40,11%.

Un marc comparatiu arran de les eleccions autonòmiques.

Si analitzem tan sols els resultats autonòmics, podem tenir una visió més acurada de les tendències polítiques que s'apunten també a nivell estatal. Galícia, Catalunya i Andalusia no s'analitzen en aquesta tabla. Andalusia votà en unes eleccions autonòmiques anticipades i Catalunya avançà les seves eleccions en un marc d'eleccions plebiscitàries realitzades el setembre de 2015, en un context prou diferent a les eleccions de maig del mateix any. Per tenir un mapa electoral estatal complet són unes dades imprescindibles. Així i tot el que és pretén és fer visible una realitat que normalment s'oculta quan es parla de la situació política en el conjunt de l'Estat.

	Total votants	PP	PSOE	PODEMOS	CIUDADANOS	Esq. Sob.	Altres Sob.	
Múrcia	645.410	236.456	151.504	83.133	79.057		8.582	
Madrid	3.194.087	1.047.056	804.692	587.949	383.874			
La Rioja	166.320	62.758	43.536	18.298	17.138		7.244	
Extremadura	649.024	235.802	264.364	50.873	27.833		14.018	
Castella i Lleó	1.381.464	510.951	351.057	163.637	138.926		19.067	
Castella Manxa	1.119.938	410.886	395.544	106.565	94.626			
I. Balears	433.855	121.981	81.073	62.868	25.317	69.287	34.060	
Cantàbria	325.889	104.438	44.855	28.272	22.165		96.070	
Astúries	544.952	115.935	142.080	102.178	38.197	64.114	44.283	
I. Canàries	926.275	169.065	180.669	132.159	53.981	93.152	170.535	
País Valencià	2.488.790	653.186	505.186	279.596	306.396	452.654		
Navarra	338.741	13.080	44.916	45.848	9.826	60.238	53.034	
Aragó	669.590	181.757	141.528	135.554	62.188	30.334	45.577	
Àraba	163.276	35.327	17.987	23.403	4.986	38.658	34.691	
Biscaia	565.123	46.354	70.361	82.107	12.012	121.349	212.656	
Guipúscoa	357.741	19.388	59.045	43.136	5.262	111.552	112.933	
	13.970.475	3.964.420	3.298.397	1.945.576	1.281.784	1.041.338	852.750	
		88,60%	28,37%	23,61%	13,90%	9,17%	7,45%	6,10%

Amb aquests resultats autonòmics de maig de 2015, el bipartidisme sumaria el 51,98% dels vots. Les forces emergents estatals sumarien el 37,51% dels vots. Les forces d'esquerra sobiranistes suposen el 7,45% dels vots estatals i altres forces nacionalistes o regionalistes el 6,10%. És a dir un 13,55% dels vots estatals van a opcions d'organitzacions no estatals. Un 11'40% dels vots no estan contemplats a la tabla. Si projectem el vot d'IU de les municipals a les autonòmiques, malgrat serà sempre inferior al 4'7% obtingut, també pot ser una dada interessant a tenir en compte per a posteriors valoracions.

Normalment sempre s'analitza la realitat de cada força sobiranista a l'àmbit del seu territori, i en la relació bilateral que pugui tenir amb el govern de l'Estat o en la seva força específica dintre del Parlament espanyol. També és cert, que per part de les forces sobiranistes, tampoc hi ha hagut massa esforços per canviar aquesta percepció. La presència d'aquestes forces al Parlament espanyol, té més un caire reivindicatiu de denunciar les injustícies sofertes al propi territori, que la voluntat de treballar una proposta per a canviar la realitat global a l'Estat espanyol. Aquesta postura és lògica, en la mesura que la correlació de forces entre l'Estat i cada força sobiranista aïllada, és tan desigual, que tan sols cal pensar en la lògica de la reivindicació i d'intentar guanyar qualche lluita aïllada. Per a les forces que han governat Espanya, també els va bé aquesta situació. Quan han necessitat el vot d'alguna d'aquestes forces per avalar les seves polítiques, han pogut fer concessions específiques a cadascuna d'elles per separat. Així ni les forces sobiranistes mai s'han plantejat seriosament articular les seves forces, per tenir més capacitat d'influència per a canviar les dinàmiques estatals; ni a l'Estat central mai li ha interessat propiciar aquesta confluència, sinó més bé, afavorir les esquerdes i les separacions entre cadascuna d'elles.

El model de l'Estat de les autonomies ha estat adequat per dur aquestes estratègies d'arrancar petites concessions dels diferents governs centrals. El model bipartidista estatal, tan sols ha necessitat de CiU, PNB i CC per a poder governar, quan no han tingut majoria absoluta. La tàctica del "peix al cove" de l'etapa de Jordi Pujol, ha marcat un estil de relació amb el govern central, que fins ara ha estat comuna a les forces de centre-dreta nacionalista quan l'han poguda exercir.

Altres forces nacionalistes i especialment d'esquerres, mai han pogut influir en el govern estatal, com tampoc ho ha pogut fer *Izquierda Unida*. Però les coses canvien amb la reclamació del dret a decidir a Catalunya, arran de l'anul·lació de bona part del seu Estatut pel Tribunal Constitucional. Afegit a la descomposició del model polític per la corrupció, les retallades econòmiques i la incapacitat d'encabir les noves demandes catalanes en el marc constitucional, la nova situació de podriment del marc legal estatal, expressat essencialment en la crisi del model de representació bipartidista, obri la porta a nous escenaris polítics, que les forces emergents estatals volen ràpidament ocupar.

Però els resultats de les autonòmiques detecten també un altre corrent de fons. Les necessitats d'un nou marc de finançament autonòmic, la defensa front a les agressions d'un nou espanyolisme cultural, el fer front als continus atacs recentralitzadors de les noves lleis del govern central, van obrir la porta al creixement de forces sobiranistes que reclamen un nou model d'Estat, la possibilitat d'exercir el dret a decidir dels seus pobles, la possibilitat fins i tot de reclamar un estat propi, amb opcions a exercir la independència. També les forces estatals estan obligades a pronunciar-se sobre la necessitat d'un nou model d'Estat i si els pobles han de poder exercir o no, el dret a decidir sobre el seu futur.

A les properes eleccions generals del 20 de desembre, sembla que tota aquesta bullent situació, es posarà sobre la taula. Tan en els debats preelectorals, en les expectatives dels possibles vots a obtenir, com en la possible administració dels resultats obtinguts, és molt diferent que cada esquerra sobiranista faci la guerra pel seu compte, o que tingui una mínima estratègia conjunta, per fer-se valer millor tan en el seu propi territori, com en la presència política i mediàtica, en els debats i negociacions postelectorals.

Pensem que les esquerres sobiranistes, tenen una bona oportunitat per donar un bot qualitatiu, i influir decisivament en la superació de l'actual estat de les autonomies.

**Un complicat
trencaclosques
estatal.**

I és que els resultats de les autonòmiques de 2015, també ens desvelen una altra realitat. Si analitzem la tabla inferior, veurem que de l'anàlisi dels resultats autonòmiques a les eleccions de maig de 2015, es revela la realitat d'un Estat espanyol que no és ni molt manco uniforme, i sobre el qual es podria considerar que no existeix la mateixa percepció del que s'entén com a «sobirania nacional».

Així a les comunitats autònomes de Madrid, Múrcia, La Rioja, Extremadura, Castella-Lleó i Castella-La Manxa, no existeixen forces nacionalistes o regionalistes amb pes significatiu, com per desitjar una modificació de l'actual model constitucional. Aquestes comunitats suposen el 51,22% del cens electoral que votà en les eleccions autonòmiques de 2015. Recordem que ni Andalusia, Catalunya ni Galícia entren en aquest quadre, ja que tenen calendaris electorals diferents. En aquestes eleccions i en aquestes comunitats, el PP obté el 63,15% dels seus vots i el PSOE el 60,95%. És a dir les forces sobre les que s'ha assentat el model bipardista, tenen en aquestes comunitats el seu major rebost electoral.

Les forces emergents com *Podemos* obté el 51,93% dels seus vots en aquestes comunitats, quasi la mateixa proporció del cens electoral, i *Ciudadanos* n'obté el 57,84% dels seus vots. En aquestes comunitats

	Total votants	PP	PSOE	PODEMOS	CIUDADANOS	Esq. Sob.	Altres Sob.
MURCIA	645.410	236.456	151.504	83.133	79.057		
Madrid	3.194.087	1.047.056	804.692	587.949	383.874		
La Rioja	166.320	62.758	43.536	18.298	17.138		
Extremadura	649.024	235.802	264.364	50.873	27.833		
Castella i Lleó	1.381.464	510.951	351.057	163.637	138.926		
Castella Manxa	1.119.938	410.886	395.544	106.565	94.626		
	7.156.243	2.503.909	2.010.697	1.010.455	741.454		
	51,22%	63,15%	60,95%	51,93%	57,84%	% vots del total espanyol	
	87,54%	34,98%	28,09%	14,11%	10,36%		
I. Balears	433.855	121.981	81.073	62.868	25.317	69.287	34.060
Cantàbria	325.889	104.438	44.855	28.272	22.165		96.070
Astúries	544.952	115.935	142.080	102.178	38.197	64.114	44.283
I. Canàries	926.275	169.065	180.669	132.159	53.981	93.152	170.535
País Valencià	2.488.790	653.186	505.186	279.596	306.396	452.654	
Navarra	338.741	13.080	44.916	45.848	9.826	60.238	53.034
Aragó	669.590	181.757	141.528	135.554	62.188	30.334	45.577
Araó	163.276	35.327	17.987	23.403	4.986	38.658	34.691
Biscaia	565.123	46.354	70.361	82.107	12.012	121.349	212.656
Guipúscoa	357.741	19.388	59.045	43.136	5.262	111.552	112.933
	6.814.232	1.460.511	1.287.700	935.121	540.330	1.041.338	803.839
	48,77%	36,85%	39,05%	48,07%	42,16	% vots del total espanyol	
	89,03%	21,43%	18,89	13,72%	7,92%	15,28%	11,79%

el «fet diferencial» es percep com un problema d'altres comunitats. La normalitat de la realitat política és la seva. I per extensió és la realitat política «normal» que creuen que hauria de tenir el conjunt d'Espanya. L'anomenat «fet diferencial» és considerat com una anomalia a suportar amb més o menys acritud, ho atribueixen a un desig egoista i particularista de les comunitats que el reivindiquen, i que volen trencar el projecte comú, igualitari i solidari que se suposa que és Espanya. Qualsevol concessió autonomista, es veu com un mal de queixal que s'ha de suportar, i que sempre té el perill d'introduir el pus de la divisió i de la disgregació.

D'aquestes forces polítiques presents en aquestes comunitats, tan sols *Podemos* i *Izquierda Unida*, defensen malgrat sigui teòricament, el dret a decidir dels pobles. Suposen el 14,11% dels vots i si estimem amb un 3,5% el vot de IU, podríem inferir que tan sols en torn a un 17,61% dels votants d'aquestes comunitats, podrien estar d'acord en qüestionar que l'únic subjecte de sobirania política a Espanya, ha d'ésser sempre el conjunt de l'actual Estat constitucional espanyol. El mapa bipartidista, lleugerament corregit en aquestes comunitats en les darreres eleccions autonòmiques, s'alimenta i ell a la vegada retroalimenta, la visió d'aquestes comunitats com a la pròpia de la realitat global espanyola.

Els grans mitjans de comunicació estatal contribueixen de manera decidida a fer més creïble aquesta percepció. Les línies vermelles de la seva concepció unitarista d'Espanya, són les màximes que estan disposades a debatre i per suposat, no pensen deixar mai que es puguin travessar. Malgrat aquesta gran coincidència en el fons de la qüestió, entre el PP i el PSOE hi ha diferències tàctiques sobre com dissenyar aquestes línies vermelles. Així la FAES alimentà ideològicament tota la ofensiva de voler tornar a «espanyolitzar» les terres que suposadament s'havien contaminat amb l'heretgia dels «nacionalismes insolidaris», i el govern de Rajoy arbitrà tot un seguit de mesures recentralitzadores.

El PSOE torna a parlar de l'Espanya Federal. Un federalisme no basat en el dret dels pobles a decidir, sinó en una descentralització consensuada amb totes les forces de l'Estat, que vagi de d'alt cap baix. Però la dinàmica catalana ha accelerat la consciència del podriment de l'*status quo* constitucional actual.

Ja tothom parla de la necessitat de reformar l'actual model d'Estat. Però fins ara tota l'artilleria ideològica ha anat dirigida a atacar als independentistes i no s'ha presentat cap tipus d'alternativa seriosa. És relativament senzill en aquestes comunitats atacar als «nacionalismes insolidaris», i donar per fet que no existeix un «nacionalisme espanyol».

Però amb aquestes actituds es fa com el «perro del hortelano» que ni menja, ni deixa menjar. Afavorint el que vol sentir aquesta mitja Espanya, s'impedeix avançar en les demandes diferenciades de l'altra mitja. El discurs dogmàticament unitarista, paradoxalment, accelera el podriment del model constitucional actual, i accelera el sorgiment i reforçament de forces sobiranistes a altres comunitats.

Per altra banda, a la resta de comunitats que suposen el 48,77% del cens electoral, com són les Illes Balears, País Basc, Illes Canàries, País Valencià, Aragó, Navarra, Astúries i Cantàbria, sí que hi ha forces d'esquerres sobiranistes i/o forces de centre dreta nacionalistes o regionalistes. En aquest calcul no s'inclou Catalunya ni Galícia, com en l'anterior no hi havia Andalusia. Aquesta suposa el 18% del total de la població espanyola. Catalunya el 16,1% i Galícia el 5,88%.

Vegeu la simulació feta a les taules de l'annex. Com canvia la taula anterior si li sumem els resultats de les eleccions gallegues de 2012, les andaluses de març de 2015 i les catalanes de setembre de 2015. L'objectiu de la simulació és a efectes de comprovar el pes electoral d'aquestes comunitats sobre el conjunt electoral espanyol, les tendències electorals produïdes a les mateixes i si reforcen o no el comentat per a les eleccions autonòmiques de maig de 2015. En aquests sentit la simulació reforçaria encara molt més, l'argumentació que es desenvolupa en aquest estudi.

En aquestes comunitats assenyalades i que feren eleccions autonòmiques o a les Diputacions Forals en el cas del País Basc, el que se constata és que el PP i el PSOE junts tan sols obtenen el 40,32% dels vots, mentre que a les comunitats autònomes anteriors sense forces sobiranistes, representen el 63,07% dels vots. El model bipartidista estatal sí que està seriosament tocat. Els conjunt de les forces d'esquerres sobiranistes obtenen en les comunitats on estan presents el 15,28% dels vots i les forces de centre-dreta nacionalista o regionalista l'11,79% dels vots. La suma de les dues suposen el

27,07% dels vots emesos en aquestes comunitats. Si sumam els 13,72% de *Podemos* i el 3,5% de vot atribuïble a IU, resulta que el 44,29% de votants d'aquestes comunitats, sí que podrien estar d'acord teòricament, amb el dret a decidir dels seus pobles. Contrasta amb el 17,61% tan sols de les comunitats sense forces sobiranistes.

La percepció d'Espanya en aquestes comunitats que referenciam, és prou diferent segons el grau de consciència nacional, actitud reivindicativa, tradició històrica, càrrega fiscal i altres. Però sí sembla que hi ha la consciència de què Espanya és plural, que hauria de reconèixer políticament la seva pluralitat, que l'actual sistema fiscal ni és just ni és realment solidari, i que l'arbitrarietat del poder central segueix essent massa fort i massa poderós. Fins i tot el PSOE en aquestes comunitats, sol tenir una «comprensió» de la justesa de moltes de les reivindicacions de les forces sobiranistes o regionalistes, que contrasta en les posicions del PSOE a les comunitats autònomes sense aquestes forces sobiranistes, que sempre veuen en cada reclamació d'aquelles comunitats, un «perill» de discriminació i «l'amenaça» d'un suposat greuge comparatiu.

És a dir quasi mitja Espanya té una percepció de què cal canviar d'alguna manera la seva actual realitat política territorial, mentre que l'altra meitat, pensa que no caldria fer-ho, i si s'ha de fer, és per acceptar una realitat de mal menor i per pressió de les demandes «nacionalistes perifèriques» injustes o massa exagerades. Pretendre una resposta territorial global que satisfaci en el seu conjunt i a la vegada, les diferents concepcions que es té de la pròpia Espanya i en els diferents territoris, sembla la quadratura del cercle o pretendre resoldre un trencaclosques de molt difícil solució.

Quan es parla de la crisi del model polític sorgit de la transició, les forces estatals emergents fan èmfasi en la corrupció, el desgast del sistema de representació política basat en el bipartidisme imperfecte dominant, en els efectes de les retallades econòmiques, en la crisi de valors i en la pèrdua de qualitat de la democràcia. Fan de la regeneració el seu discurs central i pretesament nou. Però no consideren un problema cabdal d'aquesta necessària regeneració, l'actual configuració territorial de l'Estat. *Ciudadanos* s'instal·la en el discurs immobiliista del PP, reafirma el discurs nacionalista espanyol, si bé, quan convé, suavitza les seves postures més intransigents, com quan parlen de «tenir en compte» que hi ha un 47% de votants independentistes a Catalunya.

Podemos accepta el dret a decidir dels pobles com un exercici legítim d'un dret democràtic, però en la seva pròpia organització interna i en el seu discurs propositiu, considera que sols són possibles els canvis en el marc de l'Estat espanyol. En coherència amb aquest discurs, les propostes independentistes les considera legítimes, però les valoren com una distorsió regressiva i enterbolidora, de la única via possible per a fer canvis, és a dir, sols pot haver canvis estructurals en el marc de l'Estat espanyol.

Cal analitzar a fons aquest raonament que és l'espina dorsal de l'esquerra estatal. Tan el PSOE, com IU com *Podemos*, comparteixen aquest plantejament històric de la II i III Internacional. Una sola classe, un sol país, una sola revolució. Sense demanar-se, com s'ho fan en altres temes, si és un plantejament encara vigent, o fins i tot si és encertat. Per què Espanya és el marc «natural» d'un sol procés revolucionari o de canvi? Per què no hi pot haver processos de canvis transformadors i amb ritmes diferents, als distints territoris de l'actual Estat espanyol? Per què la independència és considerada com un procés objectivament reaccionari, quan pot ser també una reivindicació vàlida per avançar en canvis profunds en un determinat territori? On està escrit que en el marc de la UE actual, l'Estat espanyol sigui l'única solució per fer un canvi estructural profund? Quina lectura es fa de la situació de la sobirania grega?

Per què seguir amb el dogma d'un únic poble espanyol com l'únic subjecte possible de canvi, i no pensar que el canvi a Espanya també pot venir per la confluència de les dinàmiques de canvi diferents, en els distints pobles que la componen? Una dinàmica de confluència que pot donar-se si hi ha una actitud de diàleg sincer i autocrític des del «centre», o que pot accelerar la dinàmica de separació i de necessitat de ruptura des de la «perifèria», si es manté la intransigència en defensar el dogma de la sobirania única espanyola.

El repte de les forces d'esquerra transformadora d'organització estatal, és com afrontar el debat de la organització territorial de l'Estat amb les seves propostes d'enllestir un nou procés constituent. Respectar el dret a decidir dels diferents pobles de l'Estat espanyol, implica també una manera específica de voler fer el propi procés constituent. No es podria entendre que la nova configuració de l'Estat és debatés tan sols en unes Corts espanyoles constituents. De qualque manera hi haurà que propiciar processos constituents propis i previs, en les comunitats

que així ho vulguin exercir. O es fa així, o aquelles comunitats més avançades ho faran pel seu compte.

O les forces estatals que es diuen d'esquerres i transformadores, entenen que Espanya és actualment una realitat pluriforme, internament contradictòria, un projecte de país amb forta contestació en la seva organització actual, que no té un projecte d'Estat alternatiu ni suggestiu cap a les diferents nacions sense estat que la componen, que han de combatre l'enlluernament de la mitja Espanya que es pensa que l'altra meitat ha de ser com ella mateixa es veu, que han de fer pedagogia denunciant la falsa història de l'existència d'una sola i indivisible nació espanyola...o fan aquest tipus de replantejament, o elles mateixes poden acabar sent una part del problema i no una bona part de la seva solució.

Realment el quadre polític que apunten aquestes eleccions municipals i autonòmiques, així com les anteriors eleccions andaluses de març de 2015 i les catalanes de setembre de 2015, que presenten matisos importants, però en el seu gruix confirmen les tendències ja apuntades en les seves eleccions municipals, ens confirma el complicat trencaclosques polític de l'actual Estat espanyol.

Les eleccions generals convocades pel desembre de 2015, poden ser una desembossador de l'estancada i podrida situació política actual, o bé un agreujament perillós de la mateixa. El que no seran en cap cas, és la solució miraculosa que resolgui el trencaclosques. I s'equivocaran els que així les plantegin.

Les diferents peces del trencaclosques i les seves hipotètiques interaccions.

El fet és que les forces que fins ara han governat, no poden seguir fent-ho de la mateixa manera, ni les forces que proposen un canvi substancial, tenen la garantia de poder aconseguir-ho. El trencaclosques tindrà segurament més situacions intermèdies de complicació. Les diferents opcions a considerar serien:

a) *L'immobilisme constitucional*. Representat pel PP, la residual UPyD i *Ciudadanos*. Es basen en la força de reproduir el que agrada sentir a les comunitats autònomes que se senten únicament espanyoles, i de defensar el nacionalisme espanyol com a «natural» a la resta de comunitats. Interiorment pensen que fins i tot, l'actual Estat de les autonomies ha anat massa enfora. Front al procés català la seva oposició seria frontal, i a les bones podrien acceptar concedir alguna reivindicació puntual si el procés s'aturés, i a les males aplicar els recursos legals, executius i coactius de l'estat central. Pel que diuen els resultats electorals, de moment no s'imposa.

b) *El reformisme constitucional*. Ho representa verbalment el PSOE amb la seva proposta suposadament federal. Pot tenir el suport de determinats sectors del poder econòmic, la no oposició de la Casa Reial i el favor de determinats grups de pressió de la comunicació. És un federalisme que no contempla els drets dels pobles a decidir, ni qüestiona la sobirania única d'Espanya. La seva pretensió podria ser la de donar un discurs homogeni a tot el territori i evitar l'atac directe als nacionalismes moderats, atreure *Ciudadanos* al discurs moderadament reformista, fer acceptar a les altres esquerres estatals el possibilisme de la modificació parcial de la constitució actual, i la guinda podria ser atreure els nacionalismes moderats amb concessions importants en les formes, amb els noms, i amb la forma d'arbitrar els conflictes, però poc substancials en la modificació de continguts o augments de grau de sobirania. El PP probablement s'hauria de sumar per no quedar en el més absolut aïllament, depenent de si obtindrà o no capacitat suficient de bloqueig, a l'hora d'obtenir més d'un terç o no de diputats, en el futur Congrés.

c) *El protagonisme de les forces emergents estatals*. Cal diferenciar clarament les dues forces. *Ciudadanos* amb el seu discurs verbalment regeneracionista, les seves propostes econòmiques marcadament liberals, i la seva capacitat de revestir d'embolcall social al seu programa, pot atreure vots com a recanvi d'un desgastat PP. El seu discurs territorial és marcadament reaccionari i espanyolista. Però segons els resultats, pot jugar a apostar amb el PSOE per encapçalar el reformisme constitucional, a la fi de poder frenar qualsevol possibilitat o enclotxa de reformes territorials «excessives».

Pel que fa a *Podemos* caldrà veure com li ha pogut afectar la lectura dels seus resultats autonòmics i especialment els resultats darrers de *Catalunya sí que es pot*. Caldrà veure en campanya com pensa gestionar la proposta d'iniciar un procés constituent a l'Estat i amb quines altres forces polítiques ho pensa fer. Si aconsegueix fer aliances pre-electorals amb altres esquerres a diferents comunitats autònomes i amb quin termes ho estableix. Com proposa gestionar el procés independentista català.

Com du fins a les darreres conseqüències, el respecte al drets dels pobles a decidir, en les seves propostes d'enllestir un procés constituent. Si acaba ofegant definitivament *Izquierda Unida*, o ha de compartir l'espai de l'esquerra estatal transformadora. *Podemos* té un potencial important a jugar en el complicat marc estatal. Però de cada vegada hi ha més ombres en la concreció de les seves propostes polítiques. Si realment és el ferment necessari per aconseguir ésser amb altres forces una nova esquerra regenerada i que superi els models d'esquerra vigent, com pretenen ser les *Mareas* gallegues o les candidatures municipals de Madrid o Barcelona, o pel contrari, la seva pràctica acaba sent tan sols la de mera substitució o assimilació, de l'esquerra que representa IU i determinades esquerres sobiranistes.

d) *L'avanç o no de les forces d'esquerra sobiranista*. La novetat de les darreres eleccions municipals i autonòmiques, és el potent sorgiment i creixement de forces d'esquerra sobiranista. Un creixement que ha anat lligat també a una renovació en les formes d'organització interna, en la millor definició del concepte inclusiu del fet nacional, en la generositat en la capacitat de realitzar aliances amples i amb un sentit nou d'entendre i de fer política participativa amb el conjunt de la ciutadania. Aquelles forces d'esquerra nacionalista que millor han sabut entendre aquests principis, han obtingut millors resultats que aquelles que han mantingut sense renovar el seu perfil tradicional.

Sens dubte el bot qualitatiu que han sabut donar aquestes forces, és que han compaginat la centralitat en la defensa d'uns drets nacionals i d'uns fets diferencials, amb la centralitat de presentar-se com a opcions de canvi real en els seus propis territoris. Han disputat a *Podemos* la imatge de la renovació i de l'altra manera de fer política, a la vegada que han fet valer el seu arrelament i la seva força organitzativa en el propi territori. Quan es constata que la proporció de regidors electes d'una força política, és fins i tot superior a la proporció dels seus vots obtinguts, és denota que una força política té unes arrels que van més enllà d'una moda o un efecte mediàtic electoral.

Les esquerres sobiranistes tindran un paper fonamental en la propera legislatura. Per una banda perquè caldrà insistir en que faran falta diferents processos constituents en els territoris que els reclamin, si realment s'obri un procés constituent estatal. També si se vol imposar un procés tan sols reformista de l'actual Constitució, caldrà oposar una força territorial que des de cada territori, posi amb evidència els límits de l'actual model autonòmic i la necessitat d'anar molt més enllà. I també si obtenen uns bons resultats i poden mostrar una certa capacitat d'articulació en el Congrés de Diputats, poden ésser el convidat no esperat en el debat de la reforma constitucional. Com a mínim garanteixen convertir-se en la pedra empipadora de la sabata, que posi sobre la taula els enganys i els límits de la maniobra de pseudoreforma constitucional, que segurament s'està cuinant en determinades altes esferes de l'Estat.

Si les esquerres sobiranistes poden fer visibles al conjunt de l'Estat, una capacitat de fer feina i demostrar una certa força conjunta, poden convertir-se en un contrapès a la imatge unitarista d'Espanya que donen actualment les forces d'organització estatal. Poden ajudar a emparar i a facilitar el diàleg amb el procés català. En definitiva poden jugar un paper estratègic clau, per a rompre aquesta imatge hegemònica d'una Espanya unitarista que és reproduceix en tots els àmbits estatals, per donar una imatge de fet, de l'Espanya plural realment existent, i la única que pot tenir possibilitats reals d'existir.

O s'avança en un Estat espanyol realment democràtic i que es construeixi sota les bases del dret a decidir dels seus diferents pobles, i en el respecte a les decisions sobiranies que ells mateixos se donin, o no existirà l'Estat espanyol tal com el coneixem actualment, o sols es mantindrà sota la repressió i la força dels seus aparells coercitius.

Tan de bo que les forces d'esquerres transformadores d'organització estatal, puguin entendre el potencial de canvi d'aquestes esquerres sobiranistes transformadores. Tan sols no haurien d'entestar-se en pensar que sols és possible l'existència d'un sols subjecte polític transformador espanyol, sinó contemplar també la possibilitat, que aquest pugui sorgir d'un procés, de suma completa o no, de diferents processos autònoms i diferenciats de cadascun dels pobles que componen actualment l'Estat espanyol.

e) El paper de les forces nacionalistes de centre-dreta o regionalistes. Tenint present la nova realitat política catalana, que no permet pensar en la imatge del grup de Convergència i Unió que coneixiem fins ara, cal tenir present el que pot suposar el Partit Nacionalista Basc, Coalició Canària, i altres forces regionalistes que puguin obtenir escons. Sens dubte seran forces que s'oposaran frontalment si triomfa una opció immobiliària, amb la repercussió que podria tenir en els seus propis territoris. També donarien suport a un major protagonisme propi dels seus territoris, en un hipotètic procés constituent. Haurà que veure com actuen front als diputats catalans que defensin un procés independentista en el Congrés de Diputats espanyol. També és previsible un coqueteig de les seves posicions en un hipotètic procés de reforma constitucional. En qualsevol cas, no és previsible una coordinació política estatal d'aquestes forces, malgrat algunes d'elles tenen una gran força política en el seus respectius territoris.

Fins aquí una descripció dels previsibles actors i les seves possibles estratègies. Per la relativa proximitat de les eleccions generals a les darreres efectuades aquest any 2015, i en especial a les municipals i autonòmiques, pensam que les tendències de fons manifestades no variaran substancialment, malgrat és cert que una part de l'electorat sí que varia el seu vot, segons la comtessa electoral i els efectes específics de la campanya electoral.

A les eleccions generals es disputarà l'hegemonia de les forces que han de conduir la nova etapa que sens dubte s'obrirà al conjunt de l'Estat. Però el que sembla clar és la quasi impossibilitat de què alguna força tingui per ella mateixa la majoria absoluta. Tots els components del trencaclosques descrit anteriorment, es mouran de nou i cauran en una determinada posició després del recompte electoral. Quasi totes les combinacions queden obertes i no són descartables resultats de síntesi imprevisibles. Poden sorgir solucions de mera sutura conjuntural, o

maniobres de més altura política. Però l'encaix encertat de totes les peces del trencaclosques segurament quedarà molt lluny de la solució definitiva. La imatge resultant de poder combinar algunes de les peces, segurament suposarà el desquadrament del joc de les altres. I així probablement, es seguirà jugant i jugant, fent i desfent de nou, fins que ens posem d'acord amb la figura final que se vol reproduir amb el conjunt del trencaclosques completat.

Des d'una mirada perifèrica, la figura final sols és podrà aconseguir després de què cada peça territorial dibuixi el que vol pintar, i estigui d'acord en fer-la encabir amb el dibuix realitzat pels altres. El resultat final tal volta no sigui el més desitjat, ni el més coherent. Però segurament seria el més estable i democràtic possible. Mentre no s'aconsegueixi, el trencaclosques se seguirà movent i movent, fins que alguns ens cansin del joc i vulguin fugir de la partida, o altres no acostumats a tenir paciència, vulguin acabar tirant a l'aire tot el joc, per a realitzar per ells sols, l'únic dibuix que coneixen, el que sempre han pintat en blanc i negre i han imposat com a dibuix als altres.

El 50% de la població d'uns territoris molts homogenis, hauran d'acceptar la pluralitat i la diversitat que es dona entre el 50% de la població de la resta de territoris de l'Estat. És un tema de formació cultural i de tradició democràtica. És l'única via per fer d'Espanya un estat modern. El repte que mai no s'ha aconseguit i que molts esperaven de la Constitució de 1978. Seguir llegint la realitat de l'Estat des d'una visió homogènia, que se vol reproduir mitjançant la disciplina dels partits estatals a l'altra meitat del territori i sota la cobertura de una suposada sobirania única del poble espanyol, ens du a un carreró sense sortida, a l'esgotament de les vies polítiques de diàleg i a armar d'arguments els que defensen la imposició coercitiva de l'Espanya unitarista i autoritària de sempre.

Fins ara moltes forces progressistes i nacionalistes defensaven que calia ajudar a modernitzar Espanya. Que fer una Espanya federal, era la manera d'aconseguir el respecte als drets nacionals de cada poble de l'estat.

Després de la sentència de Tribunal Constitucional trencant els processos democràtics de les Corts catalanes, les Corts espanyoles i el referèndum de ratificació dels catalans, després dels anys nefastos del govern del PP, aquesta aposta de modernitzar Espanya està severament qüestionada. No es veu possible. No té credibilitat.

Les forces d'esquerra i sobiranistes hauran de fer una feina molt arrelada al seu territori. Els ritmes i les velocitats de cada territori són distints i diferents, però el centralisme uniformitzador és un enemic comú. Els convidria voler tenir voluntat d'influir en el conjunt de l'Estat. Malgrat sia per apaivagar les previsibles reaccions de fre als desitjos de llibertat i de més democràcia de les nacions que componen Espanya.

El diàleg sempre serà necessari. Sempre hi ha que estar oberts a exercir-lo. Però la pilota està en la taulada de les forces que diuen tenir la solució per a resoldre el trencaclosques espanyol. De si sols volen veure l'Espanya d'on treuen la majoria dels seus vots, o volen veure l'Espanya plural que realment existeix. Si hi ha empatia per un costat, és possible trobar la reciprocitat de l'altra. Quan hi ha tan sols insults i desqualificacions, l'única sortida és voler sortir d'un estat maltractador. O quan la legítima diferència, es persegueix com un privilegi, i se vol homogeneïtzar a la força sota un equívoc dret igualitari de ciutadania, no se n'adonen que estan introduint per la porta falsa, de nou, la sobirania única espanyola com a dogma de fe indiscutible.

Respectar el dret a decidir dels pobles que així lliurement ho desitgin, és l'única manera de resoldre el trencaclosques actual de l'Estat espanyol.

Donar voltes al molí, tan sols per intentar evitar reconèixer aquest fet, ens portarà al mareig i a l'acceleració de les forces centrípetes que ja veuen a l'Estat espanyol com un impossible irreformable. Pel desembre nova moguda de peça amb les eleccions generals. Tan de bo que el sentit comú i democràtic faci una passa endavant.

Annexes.

L'objecte d'aquesta simulació és tan sols ajudar a constatar la situació peculiar de la realitat política a l'Estat espanyol, i reforçar la necessitat de tenir una altra percepció a l'hora d'analitzar el que s'entén per política estatal.

En les dues taules que s'adjunten, sumam als resultats de les eleccions autonòmiques o forals de maig de 2015, els resultats de les eleccions gallegues de 2012, les andaluses de març de 2015 i les catalanes de setembre de 2015.

Els resultats de les eleccions gallegues són les úniques que per la seva antiguitat, no contemplen les opcions de *Podemos* i *Ciudadanos*. Les sumes globals que es fan per al conjunt de l'Estat donen un resultat que perjudica els percentatges globals d'aquestes forces, i afavoreix les mitjanes de PP i PSOE i de les esquerres sobiranistes, pel context polític diferent en què es desenvoluparen aquelles eleccions. En canvi les eleccions andaluses i les catalanes, si bé metodològicament no són comparables amb les de maig de 2015, si contemplen uns resultats que ajuden a donar una visió més completa de l'hipotètic mapa electoral

	total votants	pp	psoe	Podemos	Ciudadanos	Esque. Sob.	Altres sob.	Resta
Múrcia	645.410	236.456	151.504	83.133	79.057		8.582	
Madrid	3.194.087	1.047.056	804.692	587.949	383.874			
La Rioja	166.320	62.758	43.536	18.298	17.138		7.244	
Extremadura	649.024	235.802	264.364	50.873	27.833		14.018	
Castella i Lleó	1.381.464	510.951	351.057	163.637	138.926		19.067	
Castella Manxa	1.119.938	410.886	395.544	106.565	94.626			
I.Balears	433.855	121.981	81.073	62.868	25.317	69.287	34.060	
Cantàbria	325.889	104.438	44.855	28.272	22.165		96.070	
Astúries	544.952	115.935	142.080	102.178	38.197	64.114	44.283	
I.Canàries	926.275	169.065	180.669	132.159	53.981	93.152	170.535	
País Valencià	2.488.790	653.186	505.186	279.596	306.396	452.654		
Navarra	338.741	13.080	44.916	45.848	9.826	60.238	53.034	
Aragó	669.590	181.757	141.528	135.554	62.188	30.334	45.577	
Àraba	163.276	35.327	17.987	23.403	4.986	38.658	34.691	
Biskaia	565.123	46.354	70.361	82.107	12.012	121.349	212.656	
Guipúscoa	357.741	19.388	59.045	43.136	5.262	111.552	112.933	
Andalusia	3.492.916	1.064.168	1.409.042	590.011	368.988		60.707	
Galícia	1.293.095	653.934	293.671			345.490		
Catalunya	3.929.405	348.444	522.209	366.494	734.910	1.136.375	820.973	
TOTAL	22.685.891	6.030.966	5.523.319	2.902.081	2.385.682	2.523.203	1.734.430	
% partits	100,00%	26,58%	24,34%	12,79	10,51	11,12%	7,64%	7,02%

global espanyol, especialment pel que fa als escenaris de comunitats on no hi ha esquerres sobiranistes o regionalistes significatives, i d'altres on sí que juguen un paper important, i en el cas català, fins i tot determinant.

En la segona taula es contempla com el percentatge del cens electoral on hi ha forces sobiranistes o regionalistes, canvia respecte a la taula de les comunitats analitzades tan sols de les eleccions de maig de 2015. En aquest cas ja són més de la meitat dels cens electoral global espanyol. En aquest sentit sí que ajuda la incorporació del cens electoral gallec, per confirmar aquesta valoració i ratificar el que intentam demostrar a l'estudi.

Per altra banda, el sentit plebiscitari que es donaren a les eleccions catalanes, també pot distorsionar algunes consideracions sobre el seu resultat comparatiu respecte a altres comunitats. En aquests efectes,

	Total Votants	pp	psoe	Podemos	Ciudadanos	Esque. Sob.	Altres sob.	Resta
Múrcia	645.410	236.456	151.504	83.133	79.057		8.582	
Madrid	3.194.087	1.047.056	804.692	587.949	383.874			
La Rioja	166.320	62.758	43.536	18.298	17.138		7.244	
Extremadura	649.024	235.802	264.364	50.873	27.833		14.018	
Castella Lleó	1.381.464	510.951	351.057	163.637	138.926		19.067	
Castella Manxa	1.119.938	410.886	395.544	106.565	94.626			
Andalusia	3.492.916	1.064.168	1.409.042	590.011	368.988		60.707	
	10.649.159	3.568.077	3.419.739	1.600.466	1.110.442		109.618	
%vots Espanya	46,94%	59,16%	61,90%	55,14%	46,55%		6,32%	
%vots aquests territoris	92,07%	33,50%	32,11%	15,02%	10,42%		1,02%	7,93%
I.Balears	433.855	121.981	81.073	62.868	25.317	69.287	34.060	
Cantàbria	325.889	104.438	44.855	28.272	22.165		96.070	
Astúries	544.952	115.935	142.080	102.178	38.197	64.114	44.283	
I.Canàries	926.275	169.065	180.669	132.159	53.981	93.152	170.535	
País Valencià	2.488.790	653.186	505.186	279.596	306.396	452.654		
Navarra	338.741	13.080	44.916	45.848	9.826	60.238	53.034	
Aragó	669.590	181.757	141.528	135.554	62.188	30.334	45.577	
Àraba	163.276	35.327	17.987	23.403	4.986	38.658	34.691	
Biskaia	565.123	46.354	70.361	82.107	12.012	121.349	212.656	
Guipúscoa	357.741	19.388	59.045	43.136	5.262	111.552	112.933	
Galícia	1.293.095	653.934	293.671			345.490		
Catalunya	3.929.405	348.444	522.209	366.494	734.910	1.136.375	820.973	
	12.036.732	2.462.889	2.103.580	1.301.615	1.275.240	2.523.203	1.624.812	
%vots Espanya	53,05%	40,83%	38,10%	44,86%	53,45%	100,00%	93,68%	
%vots aquests territoris	93,78%	20,46%	17,47%	10,81%	10,59%	20,96%	13,49%	6,22%

per ajudar a la comparació, hem atribuït el vot de *Catalunya Si Què Es Pot* a *Podemos* i el vot de *Junts pel Sí*, l'hem desglossat arbitràriament amb un 50% a Esquerra Republicana de Catalunya i dintre del grup de les esquerres sobiranistes a més dels vots de la CUP. I l'altre 50% a Convergència i dintre del grup de les dretes sobiranistes o regionalistes, a més dels vots d'Unió. També el vot de *Ciudadanos* pot estar més afavorit pel caràcter plebiscitari front a l'independentisme.

Però a efectes d'assenyalar la doble realitat que mai se manifesta en les anàlisis polítiques del conjunt de l'Estat, introduir els resultats d'Andalusia i Catalunya, per la realitat semblant de cens electoral, les seves característiques pròpies amb un o altre agrupament i a la vegada com a comunitats amb un pes decisiu a l'hora d'influir en els resultats estatals, sembla interessant fer-les entrar en aquesta simulació.

Cal destacar el bot que fan la suma de les esquerres sobiranistes en els territoris allà on són presents amb aquesta simulació. Malgrat el possible benefici del cas gallec, la realitat és que passarien a ser la primera força política amb el 20,96% de percentatge de vots si suméssim el conjunt de les mateixes.

La suma de *Podemos*, esquerres sobiranistes i dretes regionalistes, suposen el 45,26% dels vots en aquests territoris. Si sumem un 3% estimat d'*Izquierda Unida* quasi arriben a la meitat del cens electoral, que pot acceptar o entendre, què es demana amb el dret a decidir en un hipotètic debat constituent. Les forces del bipartidisme no arriben al 38% en aquests territoris.

Ara que tan és parla de reformar la Constitució, d'estat federal o de refer l'esperit de la transició, és més important que mai saber del que estam parlant. Altra cosa és el que es proposi. En qualsevol cas, el trencaclosques espanyol, després de les eleccions catalanes, s'ha complicat més que mai. Com hem dit abans, les properes eleccions generals no el resoldran definitivament. Tan de bo que no el compliquin més.

“Us presentem aquest estudi de les eleccions municipals i autonòmiques del passat 24 de maig de 2015.

D'aquesta anàlisi es desprenen algunes dades prou importants alhora de prendre el pols a això que diem Estat espanyol i a la seva crisi de model territorial.

Entre d'altres que a Espanya hi ha, com a mínim, dos mapes electorals clarament diferenciats. A un, que equival al 50% dels cens electoral, existeixen exclusivament els partits d'àmbit estatal amb un fort component bipartidista, mentre a l'altre 50%, hi ha la presència de partits nacionalistes de dretes, soberanistes i nacionalistes d'esquerres i fins i tot regionalistes, amb uns mapes polítics prou diferenciats...

Un trencaclosques difícil de solucionar a l'hora de cercar nous models territorials per a l'Estat espanyol... El procés soberanista català ha fet esclatar la validesa de l'actual model constitucional. Reconèixer el dret a decidir dels diferents pobles de l'estat, és la clau de volta per a qualsevol solució de futur. Tal vegada la coordinació i l'aliança de les forces d'esquerra sobiranista, ajudaria a fer avançar aquesta perspectiva.

En qualsevol cas, pensam que aquest estudi pot ajudar a tenir una altra perspectiva d'anàlisi a les forces progressistes de cada territori i fins i tot a les d'àmbit estatal. L'Ateneu Pere Mascaró ha volgut fer, una vegada més, la feina que dóna sentit a la seva existència. Analitzar elements de la realitat i oferir-los a la ciutadania per afavorir el debat i la creació de propostes consensuades de canvi”.

...del pròleg del llibre. A càrrec de Miquel Rosselló, president de l'Ateneu Pere Mascaró

www.ateneuperemascaro.org
ateneu.peremascaro@gmail.com
Avinguda General Riera, 3. 07003 Palma

